

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LIX

Spalis — October 25, 1974 Nr. 80

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NAFTOS BILIJONAI

Suardė pasaulio ūkinę struktūrą

Prezidentas Fordas, teisingai, teigė, kad taip padaręs išeidamas iš krašto interesų. Girdi, pats laikas užmiršti tą bylą ir pradėti svarstyti rimtesnius reikalus. Dėl to būtų sunku ginčytis. Ypač atsiminus, kad dalykai, dėl kurių Nixonas buvo nušalintas — asmenys laisvių pažeidimo — gali greitai tapti anachronizmu. Mat, būklė yra tokia, kad anksčiau ar vėliau visuomenės labas privers tas laisves apriboti. Tiesa, ne visiems tai yra jau dabar suprantama.

Už tat Der Spiegel, rašydamas apie naujai susidariusią ekonominę situaciją, prisiminė kiniečių legendą apie Čin laikotarpio budelį. Tas nukirtęs 1.000 galvų tiek igudo savo amate, kad 1.001 galvą taip meistriškai nupiovė, kad toji liko savo vietoje. "Aš maniau, kad nukirsi man galvą" — nustebo auka. Budelis nusijuokė: "Tu tik pabandyk nusilenkti".

Galima teigti, kad visas Vakarų pasaulis yra panašioje būklėje. Tiesa, jis dar nejaučia, kad neturi galvos, tačiau mažiausias sujudimas gali priversti jį nuriedėti. Galvą pramoniniams kraštams nupiovė naftos kainos pakilimas keturis kartus. Dėl to dabar jie į metus turi sumokėti netoli 110 bilijonų dolerių, 1972 metais jie mokėjo tik 30. Dėl to visame pasaulyje nukrito pragyvenimo lygis. Bandymai jį išlaikyti buvusiam lygyje tik padidina ir pagreitina infliaciją. Jau šiandien vertybės popierių laikytojai ne tik JAV, bet vis dar geroje besidžiaugiančioje Vokietijoje nustojo trečdaliu savo turto. Italija praktiškai jau yra bankrutavusi.

Gali, žinia, sakyti, kad dėl to nereikia jaudintis. Kapitalistų monopoliai beveik visą šimtmetį išnaudojo naftą ir kitas žaliavas tiekiančius kraštus, dabar atėjo jų eilė pakentėti.

Su tuo, rasit, galima būtų sutikti, jei tas pasikeitimas rolėmis nebūtų buvęs toks staigus. Šiandien mažai Abu Dhabi valstybėlė turi tiek daug pajamų iš naftos, kad jas padalinus tarp visų gyventojų išeitų po 45.000 dolerių kiekvienam gyventojui. Kartu su ta valstybėle Saudi Arabija, Kuveitas, Libija ir Katar šiais metais gaus 48 bilijonus dolerių, o gyventojų visos kartu turi tik 11 milijonų, t.y. tiek pat kiek vienas Tokio miestas. Tik gausingesnės gyventojais valstybės kaip Iranas, Irakas, Alžirija, Nigerija ir Venezuela gali bent iš dalies išnaudoti gausias pajamas už naftą. Kitos nežino ką daryti su savo doleriais. Jos galėtų juos investuoti Vakarų valstybėse, tačiau bijo, kad infliacija ilgai sugriauš jų lobius. Dėl to jos dažniausiai skolina tik trumpam laikui. To pasekoje, D. Britanijoje susidarė sunkiai įtikėtina situacija. Jos prekybos ir mokėjimų balansas šiais metais turės 10 bilijonų dolerių pasyva, tačiau jos bankai turi daugiau dolerių negu kada nors anksčiau. Tie doleriai gauti už naftą ir suplaukė į Londono bankus dėl to, kad tie turi didesnę pasitikėjimą. Bet kaip sakėme, tie indėliai yra trumpalaikiai, kas

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

privedė prie to, kad yra daug pinigų, bet trūksta kapitalo ilgametėms investicijoms. Ko trūksta yra organizuoto pakeitusių savininkų pinigų 'recycling'.

JAV situacija yra geresnė už kitų kraštų. Jei, pavyzdžiui, pakeistum visus čia važinėjančius amerikoniškus automobilius vokiškais, benzino suvartojimas taip sumažėtų, kad nereikėtų naftos importo. Bet kaip prie to

privesi, neatimdamas dalį laisvės? O jei čia ją atimsi, anksčiau ar vėliau paseks nauji suvaržymai. Bet jei dėl jų ir nesuktumėm galvos, toliau į ateitį žiūrint naujų energijos šaltinių panaudojimas vis tiek nežada natūralios ar dirbtinės naftos kainos didesnio kritimo. Energija liks brangesnė ir tuo pačiu iš pagrindų pasikeičia ūkinė struktūra, kuri rėmėsi kaip tik pigia nafta. Teoriškai ne taip sunku išgalvoti kokią išieiti, blogiau kai ją reikės įgyvendinti.

DEŠIMTMETIS BE NIKITOS

RIMAS DAIGŪNAS

1964 metais spalio 14 d., kaip byloja drąsus sovietinis anekdotas, įvyko 'antroji spalio revoliucija'. Tą dieną Centrinis kompartijos komitetas išspyrė iš valstybės ir kompartijos vadovybės Nikitą Chruščiovą. Raudonajai Armijai pritarus, vadovauti stojo "kolektyvinė vadovybė" su Leonidu Brežnevų priešaky.

Šitaip, pagal 'bolševikinę demokratiją', Kremlius išsprendė kompartijos sparnų trintį. Nikita taip nusipolitikavo, kad prarado Armijos paramą, nustojo nuolatinių Kremliuje sukalbininkų ir šnipų tarnybos. Išspirti Nikitą buvo nuostabiai lengva: jį išmetė iš pareigų, iškraustė iš buto Kremliuje. Buvo Nikita, dundėjo pasaulyje, ir... nėra Nikitos! Per septynerius metus tiksliai du kartus sovietų spaudoje pasirodė Nikitos vardas. Kada amerikiečiai sukombinavo memuarus, ar ba 'memuarus': "Chruščiovas atsimena"; antrą kartą, kada Nikita mirė savo dačioje.

Šiomis dienomis, Nikitos vardas laisvoje užsienio spaudoje buvo sujungtas su tikru sovietinio gyvenimo kurjoju. Ant Nikitos kapo jo šeima pastatė paminklą. Paminklo autorius skulptorius Neizvestny, kurio skulptūras, savo laiku, dėl neati tikimo socrealizmui, Nikita suniekino, pavadindamas ne padoriais žodžiais.

Dabar, dešimtmečiui praėjus, sovietinė spauda nė vienu žodžiu nepaminėjo Chruščiovo sukakties, bet visuose laikraščiuose patal-

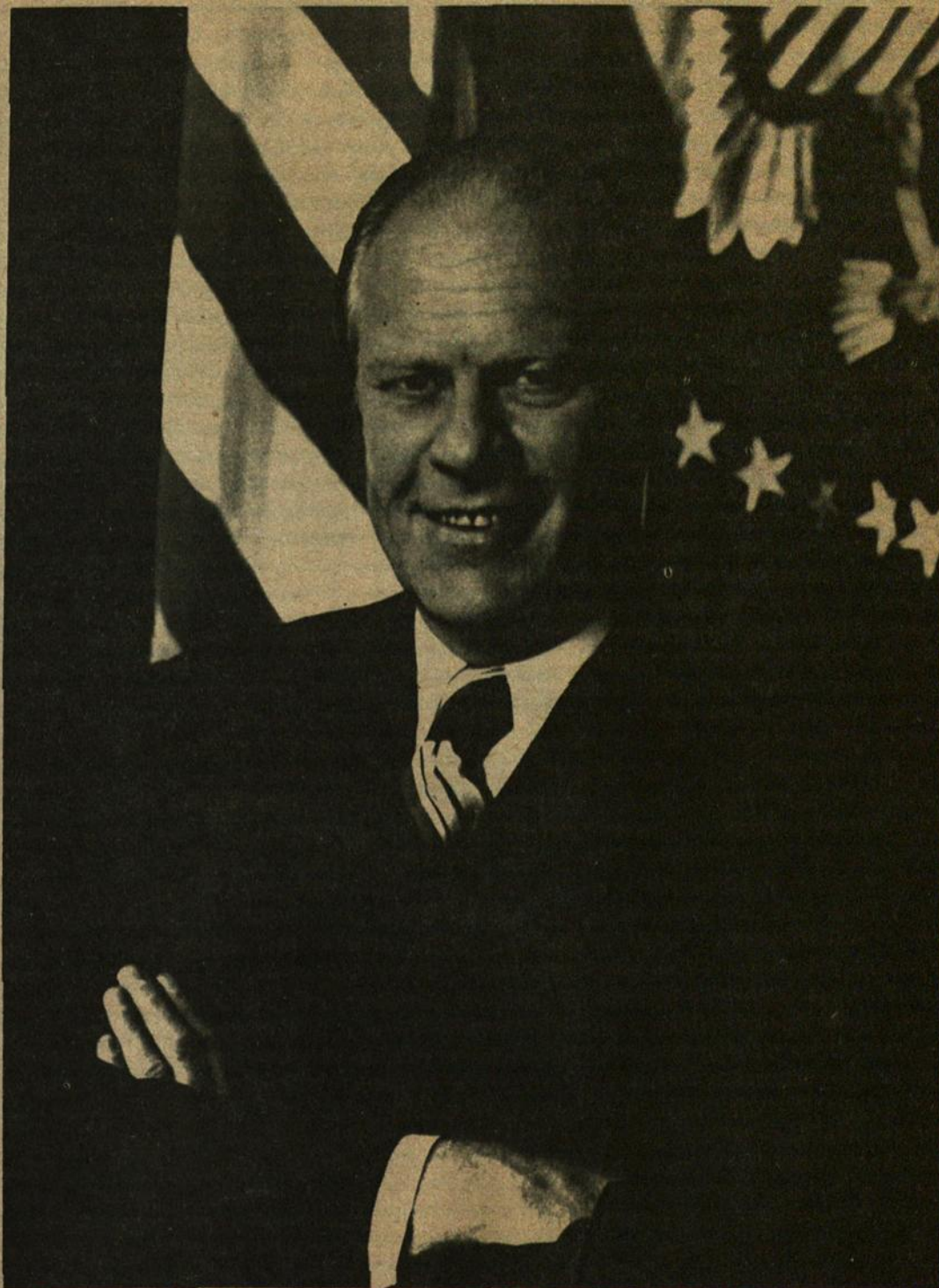
pino tuos pat, identiškus, straipsnius: esą, prieš dešimtį metų mėginta statyti komunizmą ant nemokslinių pagrindų, bet dabar, esant 'kolektyvinei vadovybei', komunizmas statomas ant mokslinių marksizmo-leninizmo pagrindų.

Apie Nikitos nušalinimo reikalą dabr kalbama sukta, mišlingai. Tekstas byloja taip: "1964 metų kompartijos plenumas pademonstravo savo valią dabarčiai ir ateičiai vykdyti leninines normas, vesti visuomenę, manifestuoti marksizmo, leninizmo brandumą... Plenumas sujungė partiečių ir visos partijos reikalus gilinti mokslinius pamatus visos savo veiklos".

Tada Chruščiovas buvo apkaltintas apsileidimu, lengvapėdiškumu, žemės ūkio ignorancija. Nikita buvo išjuoktas už tai, kad žadėjęs "pastatyti komunizmą per 20 metų".

Per vieną dešimtmetį 'kolektyvinės vadovybės' veidas iškrypo ir tapo vėl diktatūrai būdingu 'išminingo vado' veidu. Per kiekvieną Brežnevo pasirodymą, jam sukeliamos ovacijos, net pašokus iš vietų. Kada Brežnevas kalba, kas keli sakiniai, kalba pertraukiamą plojimais visokio pobūdžio. Rūpestingai nurodo sovietiniai korespondentai ir žinių agentūra TASS: plojimai, karšti plojimai, audringi plojimai, ovacijos, ovacijos su šūkais, ovacijos visiems atsisotojus, ovacijos pereinančios į audringus plojimus...

(Nukelta į 2 psl.)

JAV prezidentas Gerald Ford šią savaitę lankėsi Clevelande ir ta proga Sheraton-Cleveland viešbutyje buvo suruošti pietūs, kurių metu prezidentas pasakė kalbą. Į susitikimą su prezidentu buvo kviečiami ir Clevelande išeinančių laikraščių atstovai, jų tarpe ir Dirva. Redaktorius V. Gedgaudui užsiėmus technišku laikraščio paruošimu, Dirvą atstovauti buvo paprašytas Juozas Stempušis, kuriam buvo išrūpinti visi reikalinga akredencialai ir jis laisvai galėjo dalyvauti prezidento priėmime.

VIENERI METAI PO PERVERSMO ČILĖJE

BRONIUS AUŠROTAS

'Human Events' savaitraštyje rugsėjo 28 d. čilietis Pedro Ibanez atspausdino straipsnį vardu 'Naujoji Čilė — atsisako ideologiškų utopijų'. Tai ilgokas, gana bešališkai parašytas straipsnis, kurį čia žymiai sutrumpinęs patiekiu Dirvos skaitytojams.

Pedro Ibanez, analizuodamas Čilės politiško subrandimo išsirutuliojimą pasakutinių 40 metų laikotarpį, galvoja, kad jis visą laiką kryo į kairę: taip pav. 1932 m. laike išrinktoji Socialistinės Respublikos vyriausybė ir 1964-70 m. Krikščionių Demokratų

Partijos (kuriai ir vadinsime KDP) skelbtoji 'laisvės revoliucijoje', kai ši laimėjo rinkimus ir sudarė KDP vyriausybę, pirmosios ir pastarosios valdžios vykdė ekonomišką socializaciją, kuri palaipsniui sugriovė visas sveikas krašto institucinio gyvenimo formas. "Taigi, Salvador Allendes marksistinė vyriausybė tebuvo tik paskutinis supuvusio ir korupcinio krašto politinio gyvenimo etapas", sako autorius.

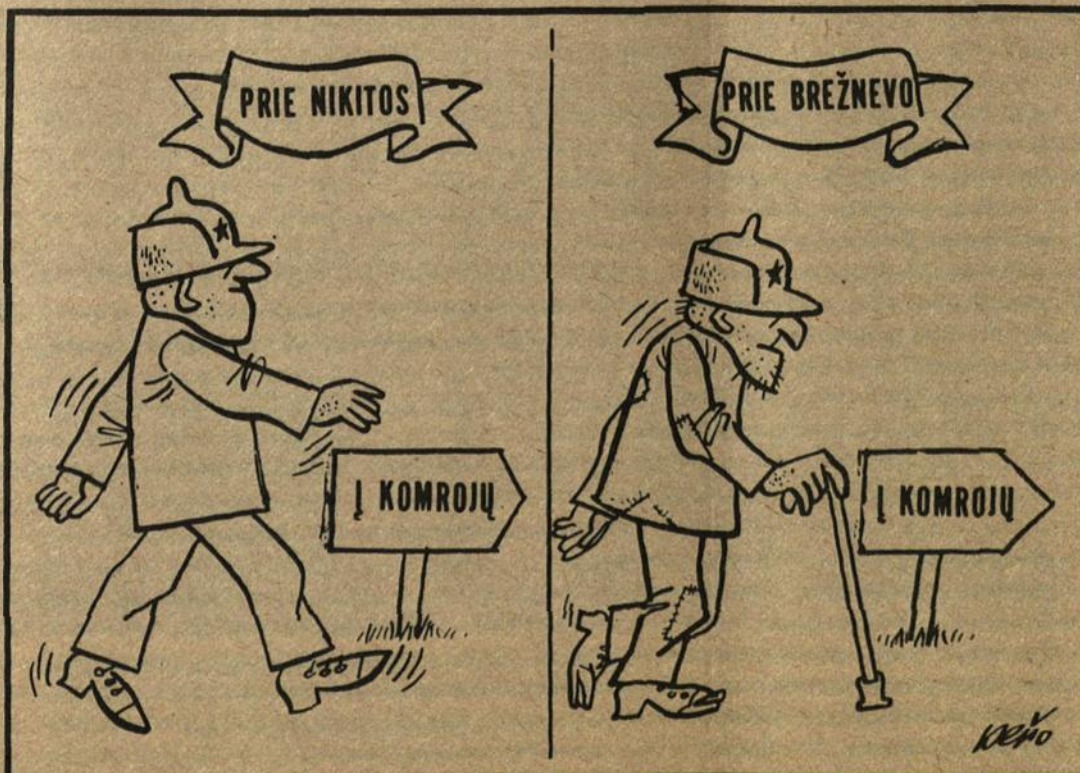
P. Ibanez primena, kad jau 1939 m. Čilę valdė Liaudies Fronto valdžia, kurioje taip pat ministeriavo tada dar jaunos S. Allende; gi visame krašte labai gyvai veikė komunistai. Taip pat ir 1946 m., tuoj po II-jo Pas. karo, to meto vyriausybėje ministeriavo komunistai; tačiau po įvykių komunistų sukelto neramumų KP buvo uždaryta 1947 m. Vienok, po dešimtmečio, 1957 m. KDP siūlymu, KP ir vėl buvo legalizuota!!! Tiesa, kad prezidento Alessandri valdžia 1958-64 m. laikotarpyje pristabdė krašto komunistinį, bet nesugebėjo užgniaužti KP veikimo ir įtakos.

Po to sekusi ir šešerius metus valdžiusi KDP, su Eduardo Frei priekyje, 1964-70 metais, atvirai flirtavo su komunistais ir socialistais, prileisdama, kad tokia KDP politinė linija sukliudys KP perimti valdžią į savo rankas (legaliu keliu). Tačiau, kaip kiek vėliau paaiškėjo, KDP tik išlygino

kelią dar didesniai KP įsigalėjimui. Ir, iš esmės imant Čilės KDP perdavė valdžią marksistams 1970 m., kai visiškai supuvo parlamentarinio gyvenimo eiga ir demokratiškos partijos, pačios sau užsinėrė kilpą ant kaklo, išsirikndamos S. Allende krašto prezidentu. Žinoma, parlamentarų išrinktasis prokomunistinis konsulas pažadėjo rinkėjams, "gerbti visas konstitucijoje užtikrintas laisves". Tačiau, kai po kelių mėnesių jis susitiko su prancūzų komunistų-žurnalistu Regis Debray, tad pastarojo klausiamas apie virš minėtą pažadą atsakė, "mano pažadai parlamentui tebuvo tik laikini, kad mane išrinktų prezidentu".

Toliau autorius atpasakoją, kaip S. Allende, remdamasis krašto įstatymais, sumažino bankų imamus procentus už paskolas ir juos sužlugdė, tuomi pačiu parengdamas kelią jų suvalstybinimui. Panašių priemonių buvo imtasi ir prieš privačią pramonę, isakant kelti dirbančiųjų atlyginimus ir neleidžiant padidinti kainų už pramonės gaminius. Šiuo metodu, veik per metus laiko, Liaudies Vienybės valdžia perėmė į savo rankas finansų ir pramonės kontrolę: buvusius direktorius kaip bankuose taip ir įmonėse pakeitė komisarais — marksistais, tik ne vietiniais, bet importuoti iš Brazilijos, Urugvajaus, Kubos, R. Vokietijos, Bulgarijos ir Čekoslovakijos.

(Nukelta į 2 psl.)

Prie Chruščiovo ar prie Brežnevo — "komunizmo statybos" Fronte nieko naujo...

AUSTRALIJOS PADANGĖJE

ANTANAS LAUKAITIS

Vilniaus įkūrimo minėjimas

Jeigu Sydnėje Vilniaus 650 metų įsikūrimo minėjimą atliko vyresnieji, apie ką jau buvau anksčiau rašęs, tai Adelaidėje šios sukakties paminėjimą labai gražiai ir vaizdingai atliko Liet. Bendruomenės savaitgalio mokykla. Minėjimas įvyko Lietuvių Namuose, kur gražiai išpuoštoje scenoje matėsi didžiulėmis raidėmis padarytas užrašas "Vilnius 1323-73", kai fone buvo Gedimino pilis ir staigiančio Geležinio Vilko figūra.

Minėjimą atidarė mokyklos vedėjas Vladas Statnickas, prašydamas labai gausiai susirinkusius klausytojus išklausti jaunųjų paruoštos programos, kurią jie parengė savo mokytojų padedami. Viso šio minėjimo iniciatorė buvo mokytoja A. Petruškevičienė. Visai programai vadovavo buvęs šios mokyklos mokinys ir dabar esąs jos mokytojas, buvęs Jaunimo Kongreso dalyvis Alg. Bernaitis.

Programa prasidėjo jaunųjų mokinių pasakojimu ir skaitymu Vilniaus įkūrimo legendos ir padavimų apie Vilnių. Vėliau buvo skaitoma rašiniai "Vilnius istorijos bėgyje" ir "Vilniaus kultūrinė reikšmė", baigiant B. Brazdžionio eilėraščių "Giesmė kunigaikščių miestui". Toliau seka jaunųjų mokinių referatai "Sv. Kazimieras ir "Aušros Vartai", juos baigiant poezija "Vilnius eilėraščiuose". Minėjimas buvo baigtas foto menininkų Vyt. Vosylių ir J. Rapševičiaus foto skaidrių parodomais iš buvusių ir dabartinių Vilniaus vaizdų. Lietuvių Namų prieangyje buvo suruošta pačių mokinių Vilniaus paveikslų paroda, kai pertraukos metu, buvo traukiama labai vertinga loterija davusi gražaus pelno šiai savaitgalio mokyklai.

Po labai gražiai ir išpuodingai atliktos programos visi minėjime dalyvavę mokiniai buvo apdovanoti B. Pukelevičiūtės knygomis, kai pats minėjimas buvo baigtas Tautos Himnu.

DEŠIMTMETIS BE NIKITOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

Visa ta redakcinė makulatura paimta iš Stalino laikų archyvų. Reikia pasakyti, kad Nikita tokiais triukais savo prestižą netvirtino.

Nors Nikitą pavarė dėl jo 'agrikultūrinės ignorancijos', dabartinė 'kolektyvinė vadovybė' nuvarė žemės ūkio našumą iki pavojingos padėties. Jau ne kartą maldaujančiai tiesia ranką pakvaišusiems kapitalistams dėl grūdų, dėl mėsos. 'Kolektyvinės vadovybė' nesugebėjo išspręsti žemės ūkio našumo, gyvenamojo ploto statybos ir įsivėlė į konfrontaciją su Mao Kinija.

Nikitos neapkentimas dabartinių Kremliu vadeivų tarpe kilo ne dėl Nikitos ekonominio tamsumo, bet dėl Nikitos tam tikro lengvabūdiškumo su garsiais ir reikalingais režimui gulagais. Norėdamas gauti prestižą, Nikita sudarė savo cirkinės politikos triukus. Jis turėjo smerkti savo buvusį vadą Staliną. Tas smerkimas parodė gulagų baubą.

Bijodami ir po dešimtmečio paminėti Nikitos vardą, Kremliu vadeivos tuo bijo akcentuoti, kad Stalino teroras buvo baisus. Tuo tarpu jie yra Stalino teroro paveldėtojai. Nikitos vardo linksniaivimas Kremliui reiškia Stalino niekinimą. Stalino jie niekinti nenori, nes ir vėl 'kolektyvinė vadovybė' lengvai degeneruoja į 'išmintingo vado ir rūpestingo tėvo' diktatūrą.

Dešimtį metų, Nikitą nušalinus, kompartija 'stato komunizmą', kaip ir vėl tvirtina, "ant mokslinių markizmo leninizmo pagrindu", ir... maitina alkanus savo pavaldinius iš pakvaišusių kapitalistų iškauilytais grūdais!

Sol. G. Čapkauskienė praeitą pavasarį su koncertais lankydamosi Australijoje, aplankė ir Adelaidės lietuvių muziejų, kurį suorganizavo J. Pyragius. Nuotraukoje pasirašant svečių knygoje. Dešinėje J. Pyragius.

lus ir darbštus visame kultūriname ir visuomeniniame Sydnėjaus lietuvių gyvenime. Staigus jo netekimas prieš penkerius metus labai sukrėtė ne tik jo žmoną, dukrą, medicinos daktarę Rūtą, bet ir visus sydnėjiečius lietuvius, nes jo mirtis išplėdė iš mūsų lietuviškojo gyvenimo didelį lietuvių patriotą ir kultūrininką. Penkeri metai neišdildė šio mūsų veikėjo vardo iš, ne tik Sydnėjaus, bet ir visos Australijos lietuvių atminties, kai jo gyvenimo gražūs pavyzdys ir jo atlikti dideli darbai bus dar ilgai gražiausias pavyzdys jauniesiems jo pasekėjams.

Po trijų metų iš Adelaidės choro Lituania administratoriaus pareigų pasitraukė J. Mockūnas, kuris šiame chore buvo ne tik administratorius, bet ir geras dainininkas. Naujuoju administratorium sutiko būti Juozas Lapšys, kuris šiame darbe nėra naujokas, nes anksčiau labai sėkmingai šį darbą dirbo net aštuonerius metus. Sumani J. Lapšios ranka ypatingai yra reikalinga prieš būsimą Dainų Šventę.

Visoje Australijoje gana populiari yra Esperanto kalba, kurią sukūrė buvusios Lietuvos gyventojas dr. I. Zamenhofas. Pats pirmasis esperantininkų sąjūdis prasidėjęs Australijoje yra 1908 metais. Melbourne, kur veikia keturios esperantininkų grupės, jų aktyviais dalyviais yra ir keli lietuviai, su mūsų dideliu spaudos platinimo N. Butkūnu priekyje.

Sydnėje, penkerių mirties metų proga buvo prisimintas buvęs mūsų didysis kultūrininkas, muzikas ir mokytojas Kazimieras Kavaliauskas. Lietuvoje buvęs gimnazijos mokytojas, vėliau direktorius, be įsigyto Kauno universiteto gamtos matematikos diplomo, buvo baigęs ir Klaipėdos Konservatoriją. Tremtyje, Uchės stovykloje jis ir mokytojas, ir muzikas. Gi Australijoje, ilgus metus, iki pat savo mirties, vadovauja didžiajam Sydnėjaus 'Dainos' chorui, yra 'Plunksnos' klubo, Katalikų Kultūros Džos ir Krašto Tarybos bei Valdybos narys. Nuo 1958 metų pradeda pedagoginį darbą vienoje iš gerųjų Sydnėjaus gimnazijų, parasydamas gimnazijoms du matematikos vadovėlius. Be savo nuolatinio ir sunkaus darbo su choru, K. Kavaliauskas ypatingai buvo veik

lus ir darbštus visame kultūriname ir visuomeniniame Sydnėjaus lietuvių gyvenime. Staigus jo netekimas prieš penkerius metus labai sukrėtė ne tik jo žmoną, dukrą, medicinos daktarę Rūtą, bet ir visus sydnėjiečius lietuvius, nes jo mirtis išplėdė iš mūsų lietuviškojo gyvenimo didelį lietuvių patriotą ir kultūrininką. Penkeri metai neišdildė šio mūsų veikėjo vardo iš, ne tik Sydnėjaus, bet ir visos Australijos lietuvių atminties, kai jo gyvenimo gražūs pavyzdys ir jo atlikti dideli darbai bus dar ilgai gražiausias pavyzdys jauniesiems jo pasekėjams.

Adelaidiškė Anastazija Penčylaitė-Petruškevičienė buvusi Telsių Mokytojų Seminarijos ir vėliau Aušros berniukų gimnazijos mokytoja, atšventė savo pedagoginio darbo 45 metų sukaktį. Ir šiuo metu, jau dešimtmetis, kaip mūsų ši garbinga sukaktuvinė, dirba Adelaidės Savaitgalio Mokykloje.

Melbourne gyvenantis chemikas Kęstutis Lynikas, prieš kurį laiką baigęs industrinę chemiją, yra Melbourne valstybinės spausdėvės, kuri spausdina australiškus pinigų, vyriausias chemikas ir dolerių produkcijos kontrolierius. Prieš kurį laiką jis Melbourne Namuose skaitė paskaitą apie pinigus ir jų gamybą. Šiuo metu Australijoje yra išleidiama 325 milijonai banknotų per metus. Maždaug tiek pat per metus yra ir sudeginama, išėjus susidėvėjusius ir juos pakeitus naujais, kas išsina, kad maždaug kiekvienas Australijos gyventojas sudėvi apie 25 banknotus per metus. Australijoje apyvartoje cirkuliuoja virš 2000 milijonų dolerių. Pagal apskaičiavimus, daugiausiai pinigų sudėvi moteriškos rankos, juos beskaiciuodamos. Pini-gams yra naudojamas specialus popieris, pagamintas iš medvilnės-lino pluošto. Pini-gai yra gaminami su specialiu 'Watermark' žyme ir metaliniu siūleliu, kad tuo apsaugojus nuo padirbinėjimų. Vandens žymis padirbinimas jau buvo žinomas prieš aštuonis šimtmečius, tačiau gerų specialistų ir dabar yra labai mažai. Šioje srityje anglai yra patys geriausi. Amerikos banknotai van-

dens žymių neturi ir apsisau gojimui naudojama tik raudonos ir mėlynos spalvos šilko siūleliai.

Adelaidėje mirė teisininkas Liudas Martinkus, palikęs žmoną Eugeniją, dukrą Jūratę ir sūnų gydytoją Sigitą. Gimęs Šiauliu apskrityje, velionis, baigęs Šiaulių gimnaziją, įstojo į Kauno universitetą, kur baigė teisę, vėliau dirbdamas referentu Vidaus Reikalų Ministerijoje. Vokietijoje gyveno Kasselio stovykloje ir, atvykęs į Adelaidę, čia pastoviai įsikūrė, dirbdamas valdiškoje įstai-goje, aukštoje pareigoje.

Adelaidėje buvo Liet. S-gos ilgametis sekretorius, Garbės Teismo narys ir pirmi-ninkas ir priklausė Romovos korporacijai, kuri buvo atgaivinta Melbourne 1966 metais. Kraujo išsiliejimas į smegenis atnešė ir netikėtą mirtį šiam žinomam adelaidiškui visuomenininkui.

Šeštadieniam kultūriniam Sydnėjaus rytinio dien raščio "Sydney Morning Herald" priede buvo atspausdinta vieno žinomųjų Australijos poetų Bruce Dawe trumpa poezija apie Estiją, Latviją ir Lietuvą, kuri angliškai skamba taip:

On the recent official Australian recognition of Soviet occupation of the Baltic States

What are three little countries in a world like ours?

Estonia, you are no more than the flake of cigarette-ash

in a big man's eye — a burning sensation, a vigorous rubbing and rapid machine-gun blinking

of an eye-lash, a momentary discomfort, but that's all.

Latvia, you are the white cotton thread on a dark suit with fashionably wide lapels, the mysterious shred of lint marring the immaculate pressed sleeve, the dandruff on the shoulder belying the groomed hair, picked off, flicked off — that's you, Latvia!

Lithuania, why should we care about you?

You never hurt anybody. You, you are a smudged shoe.

BRUCE DAWE

VIENERI METAI PO PERVERSMO ČILĖJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

Autorius sako, kad jis pažinojęs S. Allende per pastaruosius 30 metų ir tas Allende žymiai pasikeitęs tapęs krašto prezidentu. Siekdamas partinių tikslų, nors pats to ir nenorėdamas, S.A. pardavė savo dūšią ir pilietines laisves komunistams. Jis asmeniškai dalyvavo suokalbuiose prieš savo krašto gyvybinius interesus, tuomi išduodamas savo kraštą. Tai nėra tušti žodžiai: a) Allende parsidavė F. Castro reikalavimui, kad kubiečiai instruktoriai apmokytų perversmui reikalingus Liaudies Vyriausybės smogikus, jog šie būtų akla irankis totalizmo įvedimui Čilėje; b) Allende tarpininkavo, kad Čilės valdžia ir SSSR pasirašytų žuvininkystės susitarimą, kuris labai skaudžiai pažeidė Čilės tautinį saugumą, įrašant į jį nuostatus labai palankius SSSR interesams. Ši sutartis griežtai pažeidė valstybės konstituciją ir jos tekstas buvo slepiamas nuo Senato.

Be virš išvardintų sunkių nusikaltimų prieš tautinius interesus, Allende, naudodamasis vykdomajai valdžiai teikiama privilegijomis, slapta puikiai žinojo apie Allende daugelį neleistinų konstitucinių pažeidimų, tačiau niekada žmonių rinktieji atstovai nepadarė nieko, kad 'impeachment' procesu jis būtų nušalintas iš prezidento kėdės. Tai reiškė, kad Čilės parlamentarai, neįvykdę jiems skirtų rinkėjų įpareigojimų, nustojo veikti, kaip to iš jų reikalavo krašto konstitucija.

Kada rinktieji parlamentarai neįvykdė jiems pavestos istoriškos misijos, tada viso krašto akys nukrypo į ginkluotų jėgų vadovybę. Kariai, jausdami tautos spaudimą, įvykdė 1973. IX.11. sėkmingą perversmą, pašalindami Allende ir kraštutinių kairiųjų suokalbį įvesti komunistų diktatūrą Čilėje.

Tuoju po perversmo, JAV liberalinė media ir Amnesty International istaiga kėlė visomis įmanomomis priemonėmis didžiulį triukšmą apie tariamus suimtųjų kančias, blogą kalinių už laikymą ir matinimą ir pan.

Čia norisi paklausti: kur gi slapstėsi JAV media ir Amnesty International atstovai, kai Vienybės Partija kankino badu 10 milijonų čiliečių, kai buvo vykdomas prievartinis privataus turto nusavinimas, kai narkotikų nuodai buvo atvirai peršami jaunimui, kai tarptautinės gangsterių brigados ruošė planus įvykdyti masišką genocidą Čilėje? Kodėl jokios tarptautinės teisininkų organizacijos netaikė Allende asmenišką apsaugos narių-žmogžudžių, nušovusių buvusį krašto viceprezidentą Perez Zujovic? Kodėl niekas neprotestavo, kai S.A. valdžia šmugeliavo iš Kubos sovietų gamybos ginklus? Gi jeigu kas domisi narkotikų platinimu JAV, tad apie šiuos nusikaltimus tiksliausia gali informuoti JAV Biuras Kovai su Narkotikais.

Suprantama, kad kariška vyriausybė turi milžinišką užduvinį kiek galima palengvinti krašto ekonomišką būklę. Neužmirškime, kad 1973 m. Čilės infliacija pasiekė neįtikėtiną 600% rodiklį!!! Yra pagrindo tikėtis, kad dėl pagyvėjusios tarptautinės prekybos ir pakilusių vario kasyklų rodikliu, kaip 1974 taip ir 1975 bus geresni už prabėgusius.

Gi iš esmės imant, Čilė serga panašiomis ūkiškomis ligomis kaip Italija ir Prancūzija. Kaip ir pastarosios taip ir Čilėi yra likęs pasirinkimas: arba tapti komunistine arba likti demokrati-ne. Mat Čilės parlamentarinė demokratija įvesta XVIII-me amžiuje pergyvena labai rimtą krizę: nei dabar nei artimoje ateityje parlamentarizmas negali išlikti gyvas, kai jam grąšina totalitarizmas. Taigi krašto konstitucinės teisės ir kitų politiško gyvenimo sričių žinovai iš lėto studijuoja ir ruošia naujoms gyvenimo sąlygoms pritaikintą krašto konstituciją. Į ją bus įrašyti taip pat ir vadaus įstatymai apsaugoją natūralius įstatymus, bet ne taip vadinamas 'žmogaus teisės'. Prisiminkime, kad 'žmogaus teisių' sąvoka atsirado iš JT deklaracijos, pasirašytos ir tokių tautų atstovų (SSSR), kurių politiški režimai negali apsaugoti ir nenori tokių (žmogaus) teisių gerbti.

Pedro Ibanez savo straipsnį baigia sakydamas, kad "Čilė telaimėjo tik vieną ko-

vą (prieš komunizmą) ir kad karas dar tebesitęsia. Tačiau kas svarbiausia, kad krašto gyventojai, bet ne svetimsčiai yra savo likimo kalviai."

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis aukojo Dirvai šie asmenys:

Felix Davainis, Hudson	\$2.00
Vincent Atke, Dexter	5.00
X. Y., Rockford	5.00
J. Adomaitis, Ville Laselle	2.00
T. Šešplaukis, Los Angeles	1.00
M. Remienė, Riverside	15.00
Juozas Misevičius, Baltimore	5.00
J. Kumpikas, Hollis Hills	3.00
Ona Naumanienė, Cleve.	2.00
T. Žiūraitis, Washington	3.00
K. Račkauskas, Richmond Hill	5.00
Balys Lauce, Cleveland	3.00
L. K. Jurskis, Delran	7.00
K. Čeputis, Muskegon	5.00
A. Kačanauskas, Brooklyn	1.00
VI. Skirmuntas, Kenosha	5.00
V. Petrus, Cleveland	2.00
J. Kriščiūnas, Detroit	2.00
St. Slizys, Dearborn	1.00
F. Mickevičius, Solon	7.00
Gr. Žukauskas, Chicago	3.00
K. Žilinskas, Woodbury	2.00
A. V. Danta, Pethayres	2.00
Gina Čapskauskas, La Salle	20.00
Prez. A. Smetonos Minėjimui Rengti Komitetas, Chicago	50.00
Br. Dirmantas, Chicago	2.00
A. Lagucki, Inglewood	3.00
K. Ripskis, Chicago Hts.	7.00
K. Mikolajūnas, Chicago	5.00
P. Vasiliauskas, Woodhaven	1.00
V. Ramūnas, Euclid	2.00
V. Meiliūnas, Brooklyn	12.00

Visiems aukojusiems nuodėdžiai dėkojame.

KARŪNA

NAUJAS ANATOLIJAUS KAIRIO DRAMINIS VEIKALAS.

Istorinė drama — poema iš Mindaugo laikų — nuo 1237 iki 1268 metų — parašyta eiliuota kalba ir susideda iš trijų savaimingų dalių.

Pirmoji dalis — Karūnos pavasaris, 3 v. legenda, vaizduoja Mindaugo kovas į karūną. Antroji dalis — Karūnos žiedai, 3 v. drama, apima krikšto, karūnacijos ir jau suvienytos valstybės problemas. Trečioji — Karūnos vaisiai, 3 v. tragedija, sprendžia Mindaugo mirties, o kartu ir Lietuvos tragediją.

Viso KARŪNOJE yra 9 veiksmai, 27 paveikslai, prologas ir epilogas, 318 puslapių, kietais viršeliais, didelio formato, meniškai iliustruota ir gražiai išleista. KARŪNA tinka vaidinti, skaityti, deklamuoti mokyklose, parengimuose, minėjimuose, graži, taisyklinga ir vaizdi kalba. Tai vertinga dovana švenčių, vardadienių, gimtadienių, mokyklos baigimo ar bet kuria kita proga savo vaikams, anūkams ar draugams, lietuviško teatro darbuotojams.

KARŪNĄ išleido knygų leidykla DIALOGAS. Kaina \$6.50 su persiuntimu. Galima gauti DRAUGE, DARBINKE, KELEIVYJE, MARGINIUOSE, VAZNELIŲ PREKYBOJE, TERROJE, įvairiuose spaudos kioskuose ir pas platintojus, arba užsisakyti tiesiai iš leidyklos tokiu adresu: Leidykla DIALOGAS, 8457 So. Pulaski Rd., Chicago, Ill. 60652.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two
time a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian
Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00
• Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro nu-
merio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Ne-
spausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skel-
bimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ

1. Lietuvių spauda trem-tyje yra mūsų tautinės, poli-
tinės, socialinės ir dvasinės
kultūros svarbiausias veiks-
nys.
 2. Mūsų spauda yra veiks-
mingas ginklas kovoje dėl
Lietuvos laisvės. Ji teisingai
nušviečia ruso okupanto iš-
kreiptus faktus apie Lietu-
vą ir imasi reikiamų prie-
monių jiems atremti, ji ati-
dengia rusų imperialistų
slaptai vykdomą genocidą
Lietuvoje.
 3. Mūsų spauda tiksliau
įvertina pasaulio politinius
įvykius ir skubiai reaguoja
bei suburia mus svarbiems
įvykiams atžymėti ir rei-
kiamai politinei bei kultūri-
nei akcijai sukelti.
 4. Mūsų spauda stiprina
tautinį supratimą, palaiko
krikščionišką moralę ir gai-
vina lietuvių bendrumą.
 5. Mūsų spauda - laikraš-
čiai ir knygos - gyvena dide-
lius finansinius sunkumus
dėl spaudos reikmenų, po-
pieriaus, pašto mokesčių
aukštumo ir dirbantiems
aukštų atlyginimų.
- Detroito lietuvių organi-
zacijų atstovų sudarytas ko-
mitetas surengęs spalio
13 d. spaudos draudimo ir
laisvės spaudai atkovoji-
mo sukakčių minėjimą bei
turėdamas galvąje spaudos
svarbų vaidmenį lietuvių gy-
venime ir spaudos finansi-
nius sunkumus, -- kreipia-
si į visus lietuvius -- senuo-
sius ir jaunuosius -- ir kvie-

čia į didžiąją spaudos talką.
Tik sutelktinėmis jėgomis
savąją spaudą padarysime
nemarią.

1. Kiekviena šeima, ypač
jaunoji, kviečiama prenume-
ruoti ne mažiau trijų laikraš-
čių ir skirti laikraščiams ne
mažiau kaip 50 dol. metams.
Skaityti įvairius laikraščius
ir ugdyti savyje toleranciją.

2. Didžiųjų švenčių ir šei-
mos gyvenimo įvykių progos
mūsų dovanas skirkime savų
rašytojų knygomis ar laik-
raščio prenumerata. Būkime
dosnūs spaudai, organizuo-
kime spaudos kultūrinės po-
pietės. Nagrinėkime spau-
doje keliamas problemas,
darykime pasiūlymus. Atli-
kime savo pareigą tėvynei,
savo tautai ir valstybei, ne-
užmirškime savų brolių ir
sesių kenčiančių ir kovojan-
čių pavergetoje Lietuvoje,
jie reikalingi mūsų pagalbos.

3. Lietuviai gydytojai pra-
šomi savo kabinetuose laiky-
ti šalia angliškų žurnalų
šių lietuvių spaudą: Litu-
anus, Chronicle of Catholic
Church in Lithuania, The
Violation of Human Rights
in Soviet occupied Lithua-
nia, Soviet Colonialism in
the Baltic States, by St.
Vardys, The Forgotten
Balts, by J. Ehret. Pagei-
dautina ir lietuvių kalba žur-
nalai.

Detroito Lietuvių Orga-
nizacijų atstovų komi-
tetas.

NUOŠIRDŲS RĖMĖJAI PADEDA DIRVAI

Prieš savaitę šiltais žo-
džiais ir malonia šypsena
paguodė, o stambia pinigine
auka Dirvą parėmė kun.
Jonas Žvirblis iš Grand
Rapids, Mich. Praėjusioje
Dirvos laidoje buvo atspaus-
dintas laiškas, kuriame D. J-
nė skatino Dirvos skaityto-
jus, kad jie, atnaujindami
savo prenumeratą, siųstų
Dirvos administracijai dvi-
gubą metinės prenumeratos
sumą: vieną už save, kita
už naujai surastą skaityto-
ją.

Žinoma, ne kiekvienas pre-
numeratorius tatau padarys.
Bet kad ne vienas pasi-
stengs naują Dirvos skaity-
tojų surasti, netenka nė abe-
joti. Ir tikrai, kada maši-
nos sukosi, spausdindamos
Dirvos laidą su D. J-nės
laišku, paštu skubėjo į
Dirvos redakciją Stasio K.
Balio laiškas, iš Grand Ra-
pids, Mich., su 27 dol. če-
kiu už dvi naujas prenume-
ratas su trečios galimos
prenumeratos adresu.

"Be abejonės, Dirva reika-
linga pagalbos, jai reikia
nuolatinių paramos, -- rašo
S.K. Balyš. -- Bet iš antros
pusės žiūrinta, irgi yra
aišku, kad joks laikraštis
tik aukomis negalės išsila-
kyti ilgesnį laiką, kai netu-
rės prenumeratorių. Jums
geriausia parama yra nauji
skaitytojai. Jie duoda dvigu-
bą naudą: Jūsų laikraščiai
-- kūrą, o mūsų šeimoms --
dalį lietuvių kraujo, ar
bent dvasinių vaistų, kad

nors staigiai neišmirtume
nuo 'suamerikonėjimo li-
gos'... Jūsų paragintas aš
irgi bandžiau 'pamedžioti'.
Nors mūsų vietinė LB apy-
linkė yra labai maža, tik
keliolika senstančių nauja-
kurių šeimų, bet pavyko su-
rasti pora naujų skaityto-
jų. Iš jų pinigų aš gausiu
vėliau, o čia dabar siunčiu
savo čekį. Dėkite visas pas-
gantas naujiems prenume-
ratoriams surasti", -- pastebi
savo laišką baigdamas Sta-
sys K. Balyš, Dirvą prenu-
meruodamas ir visaip rem-
damas jau daugiau kaip dvi-
dešimt metų.

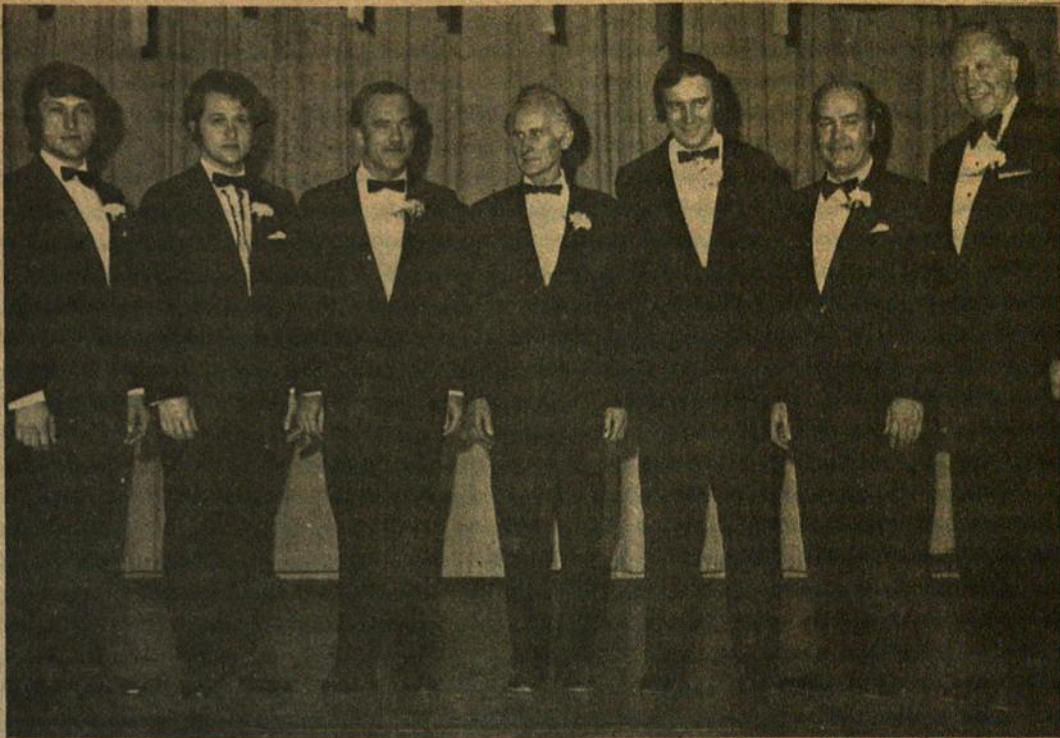
Dėkojame jam už skubią
ir gražią talką, kuri, be abe-
jo, paskatins ir daugiau Dir-
vos draugų pasekti jo pa-
vyzdžiu: jeigu tatau pasie-
kiama nedidelėje Grand Ra-
pids, Mich. vietovėje, kodėl
nepasistengti ten, kur gau-
siau lietuvių gyvenama? (al)

PARAMA DIRVAI

Atsiliepdami į prašymą,
savo auka Dirvą parėmė šie
skaitytojai:

- Juozas Bartkus, M.D.,
Chicago, Ill.\$50.00
Gerardas Juškėnas, Cleve. 25.00
Prel. J. A. Kučingis,
Los Angeles, 25.00
Dr. J. Maurukas, Elyria 25.00
Dr. J. Sandargas,
Ormond Beach, Fla. .. 20.00

- Vytautas Abraitis,
Fords, N. J. 20.00
Vladas Vijeikis, Chicago 20.00
Dr. G. Matas,
Independence, Ohio .. 20.00
Vl. Bložė, Strongsville, O. 20.00
Dr. Eduardas J. Jansonas,
Osterville-Cape Cod .. 20.00
Česlovas Gedgaudas,
Santa Monica, Cal. 15.00
S. Vilinskas, Windsor .. 15.00
G. Kazlauskas,
Los Angeles, Cal. 15.00
Gediminas Balaada,
Warren, Mi. 15.00
Dr. Arnoldas Grušnys,
Wichita, Kansas 15.00
Stasys Jurekūnas, Chicago 10.00
V. Urbaitis, Myfield Hts. 10.00
Antanas Grinius, Detroit 10.00
Dana Čipkienė, Willowick 10.00
Antanas Petrauskas,
Dearborn, Mich. 10.00
K. Mažonas, Cleveland 10.00
Danutė Liepas, Cicero, Ill. 10.00
E. Bartkus,
Beverly Shores, Ind. .. 10.00
Vytautas V. Šeštokas
Los Angeles, Ca. 10.00
Albinas Kušlis,
Watertown, Conn. 10.00
Juozas Jurevičius,
Chicago, Ill. 10.00
Jonas Rugienius, Detroit 10.00
Veronika Nagevičienė,
Willoughby, Ohio 10.00
Vytautas Lozoraitis,
Linden, N. J. 10.00
Leonas Lendraitis,
So. Boston, Mass. 10.00
Stasys Čepas,
Weston, Ont., Canada 10.00
Ona Ivaškievė,
So. Boston, Mass. 10.00
Edvardas Leleiva,
Richmond Hill, N. Y. 10.00
Ed. Stepas, Cleveland .. 10.00
P. Januška,
Windsor, Ont., Canada 10.00
Antanas Mažeika,
Los Angeles, Ca. 10.00
V. Tauras, M. D., Chicago 10.00
I. ir M. Iotlenskis,
Cleveland, Ohio 10.00
K. V. Čepas, Elon College 10.00
Jonas Vizbaras,
So. Boston, Mass. 10.00
Jonas Vėdegys, Chicago 10.00
A. Statulevičienė,
Weston, Ont., Canada 10.00
A. Daugėlavičius,
Cote St. Luc. Quebec 10.00
Stasys Dirmantas, Chicago 7.00
Joseph V. Roland,
San Francisco, Ca. 7.00
F. V. Kaunas, M. D.,
Cicero, Ill. 5.00
X. Y., Cleveland 5.00
Halina Bagdonienė,
Chicago, Ill. 5.00
K. Kiznis, Richmond Hill 5.00
Česlovas Staniulis,
Dearborn Heights, Mi. 5.00
Leonidas Nagevičius,
Parma, Ohio 5.00
Jonas Miškinis, Rochester 5.00
L. O. Griniūtė, M. D.,
Chicago, Ill. 5.00
Julius Širka, Chicago .. 5.00
A. Cukuras, Chicago 5.00
V. Augulis, Dayton, O. .. 5.00
Kazys Kasakaitis, Chicago 5.00
Pranas Turūta,
Grand Rapids, Mich. .. 5.00
Kazys Pažemėnas,
Los Angeles, Ca. 5.00
Vl. Jankus, Philadelphia 5.00
Bronius Bražinskis,
Homestead, Pa. 5.00
Kazys Musteikis, Chicago 5.00
Dr. Jurgis S. Gedgaugas,
Santa Monica, Ca. 5.00
Vacys Kavaliūnas, Cleve. 5.00
J. Radas, Livonia, Mi. .. 5.00
Jurgis Miežaitis,
Elizabeth, N. J. 5.00
Vida Augulytė, Cleveland 5.00
Ant. Rukšėnas, Mentor, O. 5.00
Vytautas Miklius, Chicago 5.00
Stasys Šimoliūnas, Detroit 5.00
Jonas Vinciušas, Chicago 5.00
Vladas Vasikauskas,
Richmond Hill, N. Y. .. 5.00
E. Unger, Cleveland 5.00
Jonas Saulėnas, Prov., R. I. 5.00
M. Jokūbaitis,
Palm Beach Shores, Fla. 5.00
Jonas Paltarokas, Cicero 5.00
Pranas Baltuonis,
La Salle, Que., Canada 5.00
K. Baronas,
Hamilton, Ont., Canada 5.00
Jurgis Rekašius 3.00
Pranas Sideravičius, Cicero 3.00
Leonas Kantas,
Hollywood, Calif. 2.00
Zen. Jurys, Great Neck 2.00
Kęstutis Cienas, Chicago 2.00

Bostono vyrų sekstetas. Iš kairės: N. Lingertaitis, H. Lingertaitis, V. Bruzgys,
vadovas komp. J. Gaidelis, R. Lizdenis, P. Šimkus ir V. Eikinas.

S. Urbono nuotrauka

Vai lėkite dainos!

Šiais metais sukako de-
šimtmetis, kai Bostono Vyrų
Sekstetas, vadovaujamas
nepavargstančio dainos my-
lėtojo kompozitoriaus Ju-
liaus Gaidelio, savo skam-
biomis dainomis skaidrina
ne vien Bostono, bet ir
tolimų lietuviškų kolonijų
tautiečių nuotaikas. Per šį
laikotarpį sekstetas yra kon-
certavęs Montrealy, Roches-
tery, Baltimorėje, Hartfor-
de, Waterbury ir kitose ko-
lonijose. Nemaža savo dai-
nos koncertų sekstetas yra
davęs be jokio atlyginimo
mūsų tautinių bei sąvairpal-
nių parengimų progomis.

Vyrų Seksteto dainos ke-
lias nebuvo lengvas. Pradžio-
je susitvėrė tik kvartetas,
nesant pirmo tenoro, jį ku-
rį laiką pavadavo V. Mali-
šauskaitė. Vėliau, atvykus iš
Vokietijos į Bostoną gražius
balsus turintiems broliams
Lingertaičiams, kvartetas
persiformavo į sekstetą ir po
stropaus darbo pradėjo pla-
čiai reikštis ir yra visų mė-
giamas. Šiuo metu seksteto
sudėtį sudaro: Vytautas
Bruzgys -- pirmininkas, Vy-
tautas Eikinas, Pranas Šim-
kus, Helmutas Lingertaitis,
Norbertas Lingertaitis, Ri-
čardas Lizdenis ir seksteto
muzikinė siela kompoz. Ju-
lius Gaidelis.

Seksteto dainų repertua-
ras turiningas ir įvairus:
pramoginės dainos, maršai,
liaudies dainų kompozicijos,
populiarių operėčių dainų
vertimai. visos savo reper-
tuario dainos sekstetas išpi-
do tik lietuviškai.

Lapkričio 9 d. šeštadie-
nį, 3 val. po pietų Lietuvių
Piliečių klubo auditorijoje
Bostono Vyrų Sekstetas

rengia savo sukaktuvinį dai-
nų koncertą-balių su nauja
programa ir dviem solistais.
Su seksetu pirmą kartą dai-
nuos solistė Birutė-Ona Alek-
saitė, besitobulinanti dai-
navimo meną Bostono kon-
servatorijoje ir seksteto na-
rys Norbertas Lingertaitis

-- tenoras, taip pat studi-
juojas dainavimo meną Bos-
tono konservatorijoje.

Taigi, seksteto koncertas
-balius visais atžvilgiais bus
įdomus ir įvairus. Savo
gausiu atsilankymu pagerb-
kime mūsų sekstetą ir jau-
nuosius solistus jų sukaktu-
vinio koncerto proga.

J.V. Sūduvas

Premija A. Vasaičiui

Vydūno Jaunimo Fondas
savo metinę premiją, skiria-
mą išskirtinam jaunosios
kartos darbuotojui, šiais me-
tais paskyrė muzikui Alvy-
dai Vasaičiui, pabrėždamas
šio jaunuolio du didelius dar-
bus atliktus 1973-74 me-
tais: 1(Prof. Vlado Jakubė-
no pagerbimo darbų koncer-
to paruošimas ir dirigavi-
mas, suruoštas lietuvių
mokslininkų suvažiavimo
metu ir 2) Lietuvių ope-
ros choro paruošimas ir di-
rigavimas Verdi operos 'Kau-
kių baltaus' pastatymo me-
tu.

Vydūno jaunimo Fondo
tikslas yra padėti mūsų jau-
nimui, kad jis siektų
aukštesnio mokslo, pasilik-
tų lietuviškoje visuomenėje
ir testų svarbų lietuviybės
išlaikymo darbą. 1973 me-
tais Vydūno jaunimo fondas
minėdamas savo veiklos dvi-
dešimtmetį, įsteigė jauno-
sios kartos metinę premiją,
paskirdamas atžymėjimą ir
piniginę dovaną jaunuoliui,
kuris ypatingu būdu priside-
da prie lietuviybės išlaiky-
mo. Pirmoji premija pernai
metais buvo paskirta rašy-
tojui Algii Rukšėnui. Šiais
metais mums džiugu prista-
tyti Alvydą Vasaitį kaip

naująją premijos laimėtoją.
Alvydai Vasaičiui premija
buvo oficialiai įteikta Aka-
deminės Skautijos 50-mečio
akademijoje, Jaunimo Cent-
re, spalio 19 d. (rk)

Nepamirškite atnaujinti
D I R V O S
prenumeratą

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN

MACHINE REPAIRMAN
MILLWRIGHTS
and
ELECTRICIANS

Must possess a journeymans
card or show proof of eight
years work in that classifica-
tion. We pay competitive wages
and offer an excellent fringe
benefit package. Please apply
at Personnel Office:

MUSKEGON MOTOR
SPECIALITIES CO.
2314 Tyson St.
Jackson, Mich. 49203
517-787-6022

An Equal Opportunity Employer
(79-81)

JADVYGOS PAUKŠTIENĖS tapybos kūrinių paroda
įvyks š.m. lapkričio 2 ir 3 d.d., Kultūros Židinyje,
New Yorke. Oficialus parodos atidarymas lapkričio 2 d.,
šeštadienį, 7 v.v. Menininkė save išreiškia impresio-
niniomis nuotakomis ir žaviais abstraktais. Parodą ruo-
šia Lietuvių Moterų Klubų Federacija. Visi maloniai kvie-
čiami atsilankyti. Nuotraukoje J. Paukštienės paveik-
slas 'Per gyvenimą' (aliejus).

Atsisveikinimas su a.a. Stase Bastiene

Miela brangi sesute, Stase, rugsėjo 24 dienos vakare 1974 metais suskambėjo telefonas ir... ir negaliu patikėti balsu telefono rėlyje... Kaip tai? ... Kaip tai galėjo įvykti? Juk Tu stipriausia iš mūsų visų... kaip ažuolas. Taip kaip tas Lietuvos girių ažuolas teikian- tis mums užuovėją ir rodan- tis pavyzdį nepasiduoti audroms...

Išsidėsčiusi naktis aplinkumojė nemigdo manęs, bet rikiuoja vieną po kito pra- eities vaizdus. Ten, ten pradėta Tavo kelionė Pa- ūpyne – tėviškėje. Dar vai- kystėje bekilo tavo troški- mai mokslo ir šviesos spin- dulėlių. Iš kur ir kaip susi- klostė ta nuojauta Tavyje giliame, giliame ir tamsoje paliktam Lietuvos kaime gy- vybės veržtis į šviesą?

Pradėjai taip kaip ir visi su pradžios mokykla Vyto- galos kaime, kurios languose atsispindėjo Stasio Girė- no gimtieji namai bei vėliau kelias Šilalės progimnazijon. Nežiūrint Tavo gausių aša- ru, kurios nepajėgė nuplau- ti rusų vergijos dulkių nuo tėvo samonės, jog gyventi galima ir be mokslo apstambė ir pertraukė Ta- vo reguliarią mokslo eigą. Tačiau šis kietas sprendi- mas nepajėgė užmušti jau vieną kartą pajusto pažan- gos jausmo. Tu pasilikai laukti to laiko, kuris su kiek- viena diena kaupė tavyje daugiau jaunystės jėgų, stipresnių svajonių ir nenu- leidai bėgant su egliniu grėbliu prie pradalgio. O va- karėliui atėjus skubėjai į pa- rapijos chorą – repeticijas. Upynos miestelis paliko lyg antrieji Tavo namai. Pažino- jo Tave anuometinė visa Upynos visuomenė, net ir žydai niekad neatsakydavo 'bargolno'. Džiaugėsi tavimi pavasarininkai susirinkimuo- se, gėrėjosi parapijietiai Tavo vaidyba parapijos salė- je ir aidėjo ano meto jau- nimui ausyse Tavo pamilta dainelė "Supinsiu dainužę" kuri tapo ne kažkieno kom- pozicija, bet tavąja pulsuo- janti siela... Tu troškai iš širdies aidą paskleisti tarp

Medicinos gailestingoji sesuo Stasė Bastienė šeimos tarpe tėviškėje. Stovi iš dešinės pirmoji. Sėdi tėvelis Vincas Macijauskas, mama Marija Macijauskienė ir sto- vi sesuo Agutė. Prieky iš dešinės sėdi brolis Petras ir sesuo Barbora. Už jų stovi jaunas giminietis.

tankių šilų... ir su daina persikėlė pas šaulius, nuė- jai dirbti šaulių organizaci- joje pridėdama dainą: "Prie Baltijos krašto"... šalia mei- lės Dievui ėmei puoselėti meilę tėvynei. Ta visa veik- la atrodo buvo tokia papras- tutė, bet sakoma, jog dideli darbai susideda iš labai mažų ir Tu, Stasele, nau- ju mastu pridėjai: "Tau Jau- noji Lietuva" – išjungei į Jaunosios Lietuvos organi- zaciją pabučiuodama jos vė- liavos žalią spalvą.

Artėjo Tau dvidešimtieji metai ir ėmei jausti, jog me- tas ištieti sparnus tarp pil- kų debesų... ir horizonte išvydai Adakavo 2-ųjų metų mergaičių žiemos ūkio mo- kyklą. Niekas jau nebegalė- jo nuplėsti Tavo sparnų ir su mažute motinos pagelba nusileidai šio seno dvaro kieme... mokykloje. Nei ne- beatsimenu visos šeimyni- nės maišaties, bet mokslo

metu ir atostogų metu pasi- rodydavai tarp mūsų tėviš- kės gūžtelėje... Mama gar- bingai šypsojosi dėl pasi- vežtų komplimentų ir ins- truktoriaus pagyrimų, jog to- kios veržlios ir aktyvios kaimo merginos ji nėra ma- čiusi.

Komplimentas ištikrųjū nebuvo tuščias, nes užbai- gus šiuos kursus instruktō- rė paskyrė savo pavaduoto- ja ir pasiimdavo dviejų savačių kulinarijos bei rank darbų kursams kaimo mer- ginas mokyti. Na, dabar vi- sų mūsų veidai sušvitėjo pasididžiavimu.

Bet, Stasele, tavo darb- tumui visi darbai bei daly- kai buvo per maži ir kaip tas erdvių aras nedvejodama ir nesvarstydama perėmei Tau ragės ligoninės vyriausios šeimininkės pareigas vie- nu mostu ir iš karto, nors sakei, kad iš pradžių buvo labai sunku.

Laikas bėgo ir apystovos kaitaliojosi, bet ir štai Tu, Stasele, išgirdusi mūsų Se- nojo Vilniaus šauksmą, kad reikalinga jaunų jėgų visose srityse atlietuvinimo dar- buose, Tu, nedvejodama su pirmaisiais patriotais per- ėmei Vilniaus medicinos gai- lestingųjų seserų ir akuše- rių mokyklos virtuvę vesti nepaisydama 'panstvos' in- trigų, kėslų ir nemalonu- mų. Komplikatas, kaip ir rei- kėjo laukti, buvo kietas ir darbas sunkus ir net žiau- rus, nes lenkai negailestin- gai žlugdė ir žlugdo mūsų jėgas ir dvasią bent kokio- mis priemonėmis visos mū- sų istorijos bėgyje. Tačiau Tu, Stasele, šią Medicinos ir akušerių mokyklą palikai, kaip diplomuota medicinos gailestingoji sesuo ir aku- šerė. Kaip gailestingoji se- suo ir akušerė paskirta at- gal į Tauragę Dr. Raslavi- čiaus vedamoje Motinos ir Vaiko konsultacijos tarny- bon. Čia, turbūt, ir buvo pa- tys gražiausieji Tavo metai, nors jau mus valdė naci- niai rudmarškiniai, bet dar vistiek kvėpavome Lietuvos laukų oru.

Bet karo audros banga užgriuvo mūsų žemę vėl 1944 metais ir prasidėjo mudvieju abiejų kelionė į tremtį ir tu pasakei: "Tau- tų kraustymosi laikai atė- jo..." ir pasiėmusios ryš- lėlius ir rankas išsundėjome iš Tauragės geležinkelio į Vokietiją, tikėdamosios iš- gelbėti gyvybes ir vėl su grįžti anot Tavo dainuotų dainų. Bet likimas lėmė ki- taip. Tremtis išskyrė ir mus abi. Iš Vokietijos Tu patekai Anglijon, o iš ten į Kanadą, o aš į Ameriką. Stasike,

A.A. EMILIJUS BUDVILAITIS

Paskutiniu laiku – š.m. rugsėjo 29 d. pasimirė savo bute a.a. Emilijus Budvilaitis – 62-ųjų metų amžiaus.

A.A. Emilijū Budvilaitį daugelis lietuvių prisimena kaip labai patriotinį lietuvi, kuris savo aukomis rėmė įvairiausius lietuviškus rei- kalus. Būdamas evangeliku, jis dažnai lankydavo net Šv. Kazimiero bažnyčia, ku- rio aukos ir čia būdavo ga- na duosnios.

Nepriklausomoje Lietuvo- je E. Budvilaitis tarną- vo kaip 'Body guard' Lie- tuvos prezidentui Antanui Smetonai, kuris visuomet vertindavo dabar mirusiojo E. Budvilaičio darbus.

Emilijus Budvilaitis, pasi- traukęs iš Lietuvos, kurį laiką gyveno Vokietijoje, o

vėliau, kaip ir kiti pabėgė- liai, persikėlė į Kanadą ir dirbo miškuose. Gyvenda- mas Kanadoje velionis susi- pažino su darbščia lietuviu J. Kupitiene, kuri dideliame būriui lietuvių padėjo isi- kurti Kanadoje, pagelbėda- ma jiems rūbais bei pini- gais. Po kurio laiko, velionis apsigėdė tą poniją, ir kartu turėjo restoraną bei mote- lius, netoli Toronto. Vėliau J. Budvilaitienė nutarė su savo sesute S. Batkiene pa- sikviesti savo brangią moti- ną iš okupuotos Lietuvos, kuri po trumpo laiko ir atsi- rado Kanadoje. Gyvenda- mi Kanadoje, pagaliau Anta- no ir Stellos Batkų gim- naičiai nutarė persikelti į JAV. Kurį laiką tie sve- čiai iš Kanados gyveno A. ir S. Batkų namuose (tai lietuviai, kurie yra taip pat daug pasidarbavę mūsų pa- vergtai Tėvynei bei padėję į Kanadą ir į Kaliforniją atvykusiems lietuviams. Vė- liau J. ir E. Budvilaičiai Burbank, Calif. nusipirko didelią įvairių gėrimų krau- tuve, kurią po didelio ir gra- žaus biznio pardavė ir nu- sipirko labai gražioje vie- toje, apie 110 mylių nuo Los Angeles, gražius gyvena- mus namus.

Tačiau ten gyvenant, sun- kiai susirgo Julė Budvilai- tienė ir kurį laiką pabuvus

ten ligoninėje, buvo atvežta į Glendale, Calif. į specialią ligoninę, kurioje dar ir da- bar tebesigydo. Ja ypatingai rūpinosi jos vyras Emilijus Budvilaitis, kuris, pardavęs savo namus, gyveno neper- toliausiai savo sergančios ir specialioje ligoninėje gulin- čios žmonos.

E. Budvilaitis palaidotas š.m. spalio mėn. 2 dieną; jam buvusiame evangelijos tikėjimo, jo laidotuvių ir malda rūpinosi evang: ku- nigas Martynas Preikšaitis – Forest Lawn garsioje Glendale koplyčioje bei ka- pinėse. Patys didžiausi rū- pintojai tai buvo, velionio žmonos – esančios dar ligo- ninėje – sesutė Stella Bat- kienė ir jos vyras Anta- nas. Taip pat a.a. E. Budvi- laičio mirtimi bei įvairiais rūpesčiais rūpinosi mirusio- jo sesutė Marija Pužaus- kienė su jos vyru Vaclo- vu. Iš Kanados, atlankyti sa- vo motinos mirusį vyrą, at- vyko jos sūnus Fredas Ku- pitis.

Tegul Aukščiausias sutei- kia mūsų mirusiam lietu- viui-patriotui Emilijui Bud- vilaičiui šio mielo krašto lengviausią žemelę. (vm)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS ŠVENČIŲ KELIONEI I ARGENTINĄ

Išskrenda š. m. gruodžio mėn. 19 dieną
per New Yorką.

Bilieto kaina iš Chicagos –

14/28 dienoms \$770.00 asmeniui
28/45 dienoms \$694.90 asmeniui

PLANUOKITE SAVO ATOSTOGAS 1975 METAMS:
KELIAUKITE SU LIETUVIŲ EKSKURSIJOMIS

Vasario mėn. 8 d. – EKSURSIJA Į HAVAJUS –
4 salos, 15 dienų kelionė
\$596.00 + 10% mokesčio, asmeniui
(dvigubam kambary)

Vasario mėn. 15 d. – EKSURSIJA Į MEKSIKĄ –
7 dienų kelionė (Mexico City, Acapulco)
\$339.00 + 10% mokesčio, asmeniui
(dvigubam kambary)

Kovo mėn. 10 d. – EKSURSIJA Į ŠVENTĄ
ŽEMĘ IR GRAIKIJĄ, 10 dienų kelionė
\$939.00 asmeniui (dvigubam kambary)

Balandžio mėn. 19 d. – ŠVENTŲ METŲ
EKSURSIJA Į ROMĄ – 11 dienų kelionė
\$659.00 asmeniui (dvigubam kambary)

PRICES & AIR FARES SUBJECT TO CHANGE. RATES
QUOTED BASED ON TARIFFS AND EXCHANGES IN
EFFECT AUGUST 1, 1974.

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

**AMERICAN TRAVEL SERVICE
BUREAU**

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos, sudarome reikalingus išskvietimo dokumentus. Taip pat teikiame in- formacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pa- saulio kraštus: parduodame lėktuvų bilietus, parūpiname reikalingas visas.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Pirmasis Klaipėdos šaulių kanklininkų orkestras (1934), vad. A. Mikulskio. Iš kairės: Vacys Račkauskas, Anelė Kirvaitytė, Ona Mozoliauskaitė-Mikulskienė, Emilija Germanavičiūtė-Rastenienė, Marytė Alytaitė ir Alfonsas Mikulskis.

PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA – TAUTINĖS KULTŪROS PUOSELĖTOJAS

ALFONSA MIKULSKIS

Minint Lietuvos Valstybės prezidento Antano Smetonos šimto metų gimimo sukaktuvę, jaučiu pareigą mūsų visuomenei priminti bei tautinės kultūros istorijai palikti vieną, mažai kam žinomą, bet labai svarbų faktą, tai A. Smetonos padėtas pastangas atgaivinti ir tautai gražinti prosenelių kanklių muziką.

Dažnai svarbūs dalykai vystosi labai paprastai, kartais net pripuolamai. Va, ir šios prez. Smetonos pastangos vyko laimingų sutapimų dėka.

1932 metais, Valstybinėje Kauno Konservatorijoje įgijęs muzikos pedagogo ir chorų dirigento specialybės, įgavęs patyrimo bevadovaudamas Kauno Radijo Vyrų Oktetui, buvau pakviestas Klaipėdos Krašto Giedotojų (Dainos) Draugijų Sąjungos vyriausiuoju dirigentu - instruktoriumi. Bet, atvykdamas iš Klaipėdos, tiesiai kompozicijos studijas pas Konservatorijos direktorių prof. J. Gruodį, Kaune.

Prof. Gruodis kentė nuolatinius galvos skausmus. Kartą, jo erdviame salone man atsisėdus prie rojalio, Gruodis manim tarytum visai nesisidomėjo. Išgėrė dozę 'gaiduko' miltelių ir galvą spausdamas, žingsniavo po salioną. Maniau, kad šįandien jį ypatingas galvos skausmas kankina ir laukiau kol praeis. Bet, pagaliau, jis prislėgtu balsu prakalbėjo.

- Va, kolega, turiu didelę bėdą - rūpestį ir nežinau kaip išsikapstyti. Neseniai pasikvietė mane ministerijon švietimo ministras Šakenis. Sako: - ministrų tarybos posėdyje prez. Smetona pasiūlė dėti pastangas atgaivinti tautinę kanklių muziką. Ministrui vienbalsiai pritarė ir pavadė man įvykdyti. Aš esu inžinierius ir apie muziką nedaug tenusimanau, o jūs esate Valstybinės Konservatorijos direktorius ir kompozitorius, tad, prašau, pasiimkite šias pareigas atlikti. Išstirkite, sudarykite planą ir atsistokite man, kad netrukus galėčiau patiekti min. tarybai. Labai nenorom, bet sutikau.

Nuvykau pas senelį kanklininką Puskunigį. Jis kankliuoja primityviausiu būdu, tik tercijomis. Jokio mokyimo metodo neturi, net gaidų neskaito. Aišku, tokia muzika nepriimtina. Tuomet užsuku pas mokytoją J. Strimaitį, kuris kankliuoja moderniau - pirštais užgaudamas, bet yra mėgėjas ir jo muzika labai mėgėjiška. O patobulinimo galimybių

taip pat nenumato. Tuomet nuvažiuoju pas Jankauską, kanklių reformuotoją, į Šiaulius. Čia taip pat teko nusivilti, nes reformuotos kanklės daugiau panašios į cimbo-lą ir taip sumechanintos, kad tegalima išgauti tik trigarsius, tad harmonija gausiasi tiesiai barbariška. Dabar jau būtų laikas ką nors pranešti ministrui. Nenorėčiau jo ir prezidento apvilti, bet išeities nerandu. Kolegos dėstytojai nieko patarti negali, nes apie kanklių muziką nė vienas nenusimano ir nenori ja domėtis.

Ką jūs manote, kolega, kaip man iš šios bėdos laimingai išsipainioti? - paklausė manęs prof. J. Gruodis.

Čia kaip tik ir buvo laimingas sutapimas ir buvo malonu mielam profesorui papasakoti, kad Klaipėdos šaulių Moterų Rinktinės vadė Ona Mozoliauskaitė (dabar Mikulskienė) subūrė šaulių kanklininkų orkestrą ir man tenka vadovauti. Kad muzikoj pagal kompozicijos mokslų taisyklę nemaža pasiekėme ir kankliavimo technikos patobulinime, bei orkestro sąstato praplėtime. Tad praneškite visą tai švietimo ministrui sakau, ir būsite savo misijai atlikę. O aš pasirošęs tęsiti kankliavimo meno tobulinimą toliau ir pasiekiamas sutinku dalintis su visais, kurie tik domėsis.

Profesorius mane čiupo į glėbį ir, nieko nesakęs, karštai pabučiavo.

Švietimo ministras buvo labai patenkintas prof. Gruodžio pranešimu, o min. taryba švietimo ministro, taip ir teko kanklių muzikos populiarinimas Klaipėdos šaulėms. Tačiau pasitaikė antaras sutapimas, kad 1935 metais pats prezidentas lankėsi Klaipėdoje ir priėmimo

programą atlikti buvo pakviestos šaulės kanklininkės su kuriomis kartu dainuodavo mergaičių 12-kos balsų ansamblis, bei solistė. Kanklių orkestrui jau vadovavo O. Mozoliauskaitė, man teko eiti kompozitoriaus ir meno vadovo pareigas.

Atliekant programą teko pastebėti ypatingą prezidento Smetonos susikaupimą ir, susėdus vaišėms, jis atėjo prie kanklininkų ir dainininkų stalų, mane karštai pabučiavo. Padėkojo kanklininkėms su jų vadove ir pareiškė, kad grįš į Kauną su lengva širdimi, nes jo didžiausias troškimas jau išsipildė, girdėjo kanklių muziką tokia, kokios jis niekuomet net nesvajėjo. Paprašė veikti toliau bei plėsti savo patyrimus visoje Lietuvoje ir ketino prašyti švietimo ministrą suteikti visokeriopą paramą. Ilgai su mumis kalbėjosi ir dainavo. Nesijautė, kad tai vyriausia valdžios galva, bet nuoširdžiausias, mielas, geras žmogus, globėjas. Kas pažino prez. Smetoną iš arti, tas patyrė jo asmenybės prakilnumą, ko niekuomet neužmirš.

Iš minimo šaulių kanklininkų sąstato trys gyvena Amerikoje: Emilija Rastenienė - tuomet Germanavičiūtė, Anelė Kirvaitytė ir Ona Mikulskienė.

Po susitikimo su prezidentu, kanklių muzikos plėtimas pajudėjo ir L. Šaulių Sąjunga išleido aplinkraš-tį - skatindama kurti kanklių orkestrus. Taip pat Švietimo Ministerija skatino mokytojus mokyti kanklių muzikos mokyklose. Gal panašius žygius darė ir kitos organizacijos ir pasirodė geros pasekmės, daugiausia kilusios iš mokytojų pastangų. Prisimenu Petrą Bliu-

mą - Panevėžyje, Dzidorių Giedraitį ir kitus.

Klaipėdos kanklininkų orkestras dar kanklių muzikos triumfo nesulaukė, bet su kiekvienu kūrinio tobulėju technikoje ir meniniai bren-do, savo pasiekimus nuolat perduodamas per Klaipėdos radiją ir koncertuodamas po Klaipėdos kraštą.

Kankliavimo meną ugdyti ir skleisti labai padėjo pui-kus Kl. Kr. Šaulių Rinktinės vadas R. Liormanas, subūręs visą būrį mecenatų kanklėms išgyti, nes tai buvo brangus instrumentas.

Klaipėdos netekus, 1940 metų pradžioje šaulių kanklių orkestras tos pačios vadovės buvo atkurtas Vilniuje. Jau išbandyti metodai vadovei nesunkiai sekėsi pritaikyti ir čia kanklių orkestras greitai sužibėjo. Per Vilniaus radiją Lietuvai skambėjo meniškai atliekama kanklių muzika. Nevien prezidentas gėrėjosi ir stebėjosi bet stebėjosi ir muzikai, kurie į kanklių muzikos išstobulinimą netikėjo. Tą nustebimą vaizdžiai pareiškė Lietuvos Aids komp. Juozas Strolia, panašiais žodžiais, kaip ir prezidentas A. Smetona.

Bolševikams sukūrus Vilniaus Filharmonijos Liaudies Ansamblių po ilgos nese-kmės su kanklių muzika, direktorius Jonas Kardelis su ansamblio vadovu Jonu Švedu kreipėsi į mus, jau tuomet Čiurlionio Ansamblio vadovus, perleisti kanklių orkestrą Filharmonijos Ansambliui, kuris galėtų koncertuoti, nes jų komisari pyksta, kad mėgėjų - Čiurlionio Ansamblis puikiausiai koncertuoja, o profesionalų ansamblis vis vietoje tūpčioja. Ketina net uždaryti. Tautos reikalų verčiami sutikome ir Čiurlionio Ansamblio kanklių orkestras išsiųngė į Filh. Liaudies Ansamblių. Ten nusinėšė savo patyrimą ir pasiruošimą ir davė pagrindą profesionaliniam kanklių muzikos menui. Kaip paprastai, dabar bolševikai giriiasi, kad jie išstobulinę mūsų liaudies muzikos meną. Deja, jie kankliavimo mene nė trupučio toliau nepažengė, išskyrus, kad buvęs Čiurlionietis Pr. Stepulis, dabar Vilniaus Konservatorijos dėstytojas, susistemino pozicijomis senovinį - brauktukinį kankliavimo būdą ir išleido kankliavimo vadovėlį. Gi visa kankliavimo technika buvo išstobulinta Klaipėdos Šaulių ir Vilniaus Čiurlionio kanklių orkestruose.

Šiandien, tiek čia, tiek okupuotoje Lietuvoje kanklių muzikos menas yra pasiekęs aukščiausio meninio lygio. Ir jei prezidentas A. Smetona nebūtų paskatinęs kanklių muziką atgaivinti ir išpopuliarinti, vargiai to lygio būtume pasiekę. Tad didieji nuopelnai ir aukščiausia pagarba priklauso prez. A. Smetonai, tam kilniajam

JUOZAS SODAITIS

"Žalčio pasaka" (Akrilis).

Juozas Sodaitis – džiugina mus

ANTANAS DIRŽYS

Kai Juozas Kapočius išleido Lietuvių Enciklopedijos XVIII tomą, Juozas Sodaitis visuomeniniams gyvenime buvo žinomas kaip laikraštininkas, spausdinių leidimo organizatorius, literatas ir visais tais ruožais - kaip simpatingas ir našus visuomenininkas. Taip jis ir buvo įamžintas enciklopedijoje. Bet po 1962 metų J. Sodaitis padėjo rašymo plunksną į šalį ir ėmėsi paletės su teptuku.

Nėra nė mažiausios abejonės, kad J. Sodačio palinkimas į tapybą buvo pasėjęs jo vidinio nerimo. Ta galima tvirtinti, kai šįandien jau žinom, jog jis 12-kos metų laikotarpyje nuo paletės ir teptuko ne tik nepavargo bet Brooklyno Meno Mokyklos pagalba jau yra tapęs pilnu dailininku.

Tai rašau J. Sodačio paveikslų parodos proga New Yorke, Kultūros židinyje, š. m. spalio 5-6 dienomis, kur buvo parodyti jo 28 kūriniai, įdomūs ir dailūs jų atlikimu meną mėgstančiam žiūrovui. Ypač yra patrauklūs darbai tautosakinėm temom, ar su gamtos gyvūnijos ir augmenijos simboliais. Patrauklūs jų švarių iki mažiausių detalių išpildymu, visos paveikslų lengvumu ir to paveikslų suprantamumu žiūrovui. Tarp jų, kas gi nesustotų ilgėliau, ar nuėjus vėl nesugrįžtų prie dailaus darbo, vardu 'Pavasaris'?

Kitoj, sakyčiau, ryškiais priešingumais 'storų spalvų' paveikslų grupę aš vėrė 'Natiurmortas 73-A'. Nors to paveikslų vardas nieko nepadeda didesniai kūrinio supratimui, tačiau į patį kūrinių pažiūrėjęs, pajunti norą griebti ir jį pasisavinti. Taip, žmogus, ir padarytum, jei tą norą remtų ir piniginės galia...

Ir kai aš įsisteilėjau į šiuos du paveikslus, kiti žiūrovai buvo jau nupirkę kitų 11-ka paveikslų. Juk tai sudaro beveik 40% visų parodoje buvusių paveikslų. Argi tai ne džiaugsmo ženklas abipusiai: dailininkui ir publikai?

Šią parodą globojo DLK Birutės Draugijos New Yorko skyrius. Parodą atidarė

pirm. M. Klivečkienė, dalyvaujant daugeliui žiūrovų, jų tarpe ir dailės diduomenei - dailininkams: Jony-nams, Matuzonytei-Ingelevičienei, Rūteniu, Janušui, Jurkui.

Dailininkas Jonas Rūtenis parodos metu pasakytų kalboj prisiminė laikus prieš 12-ka metų, kai jis pats, Juozas Sodaitis ir dar du tokio panašumo - visi nebe jaunuoliai - išdriso nebe juokais domėtis tapybiniu menu ir savo, tada tik darbelius rodė viešai, priglausdami juos prie jau skambaus vardo dailininkų, sudėtinės dailininkų parodos. Tada vienas profesionalų dailininkų (jau su tuo titulu iš nepriklausomos Lietuvos) šiems, tariamai besivėlinantiems į dailininkystę, klijavo 'laikinių ligonų' etiketę, sakydamas, kad ši jų dailininkystės ligelė praeisanti greitai, kaip yra praėjė ir dabar vis praeina daug gerų norų.

Dail. Rūtenis, linksmom akim ir aiškiu žodžiu pabrėžė, kad anų etikečių pranašystė neišsipildė. Anų laikų ketveriukės vienas - yra Juozas Sodaitis su savo darbais šioj parodoj, dviem dienom išdabinęs Kultūros židinį ir ilgam padabinęs butus tu, kurie jo paveikslus įsigijo, ir pasigėrėjimo akimirksnius davęs tiems, kurie parodon atvyko.

POPIETĖ SU INŽ. A. RUDŽIU

Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas ir Lietuvių Tautiniai Namai naują kultūrinių popietėjų sezoną pradėjo š. m. spalio 4 d. pristatydami inž. Antaną Rudį. Šio sezono programoje, pirmosios trys popietės skirtos susipažinti su iškiliaisiais Chicago vyrais, o kitos trys - moterų organizacijomis.

Popietę atidarė LT Namų pirm. inž. Jonas Jurkūnas. Jis pasidžiaugė, kad LT Namų pradėtoji kultūrinė veikla rado pritarimą chigagiečių visuomenėje ir šios popietės yra skaitlingai lankomos. LT Namų pavyzdžiu yra pasekusių ir daugiau institucijų, kas rodo, kad Chicagoje iki tol kultūrinė veikla buvo šiek tiek apleista. Programai praversti pakvietė aktorę Zitą Visockienę.

Zita Visockienė pasveikino inž. Antaną ir Mariją Rudžius ir inž. Antano veiklai išryškinti paprašė žurnalistą Vytautą Kasniūną.

V. Kasniūnas vaizdžiai ir išsamiai pristatė A. Rudžio asmenį ir jo veiklą. Inž. A. Rudžio darbas ir veikla lietuvių visuomenėje kelia pasigėrėjimą ir džiaugsmą. Čia gimes, augės ir išsimokslinės, niekad nematęs savo tė-

(Nukelta į 6 psl.)

Klaipėdos Šaulių kanklininkų orkestras 1935 metais, koncertavęs prez. A. Smetonai. Iš kairės: Jasiukėnaitė, Skardžiūtė, Anelė Kirvaitytė, Pragulickaitė, Emilija Juzelkūnaitė, Ona Mozoliauskaitė-Mikulskienė - vadovė, Erna Klimkaitytė ir Emilija Germanavičiūtė-Rastenienė. Vidury - meno vadovas komp. Alfonsas Mikulskis.

Inž. A. Rudis....

(Atkelta iš 5 psl.)

vų krašto, pamilo ji visa širdimi ir visą savo gyvenimą atidavė lietuvių kultūriniam ir politiniam darbui. Inž. A. Rudį matome daugelio lietuviškų organizacijų vadovybėse ir aktyvioje veikloje. Kur laikas neleidžia aktyviau dalyvauti, tai savo pinigine dosniai paremia kitų dirbamą lietuvišką darbą. Kultūros ir jaunimo kongresai, sportininkų išvykos, dainų ar tautinių šokių šventės, lietuviškoji opera ir kiti sambūriai buvo ir yra Rudžių efektyviai paremti ir remiami.

Plačiau apie savo gyvenimą ir veiklą pasisakyti prie mikrofono pakvietė patį inž. A. Rudį.

A. Rudis padėkojo už suteiktą progą pasirodyti lietuvių visuomenei ir pažvelgti į nueitą kelią. Jo lietuviškai veiklai lemiamai prisidėjo dvi aplinkybės: kilme ir laimingos vedybos. Jo senelis buvo knygnešys ir kentėjęs už lietuvišką veiklą, o tėvai buvo susipratę lietuviai. Jo vedybos su lietuvaitė ir sutarimas lietuviškais reikalais, nulėmė už darbą lietuvių tarpe, nors daug lengviau buvo įsiliesti į amerikiečių visuomenę. Tėvui žuvus anglių kasyklose, jis turėjo tik 10 metų ir liko su našle motina ir kitais 3 broliais ir seserimis. Nengvas buvo jų gyvenimas, bet ryžto ir darbo dėka, baigė mokslus ir šiandieną yra stambios geležies apdirbimo įmonės savininkas. Šiam darbe jam talkina jauniausias jų sūnus, taip pat Antanas (susirinkę šiltai pasveikino jaunąjį Rudį ir jo žmoną). Jis taip pat daug prisidėjo įrengiant, ir dabar techniškai prižiūri radio Forumo veikimą. Forumą išlaiko Rudžių šeima. Ta proga pareiškė padėką V. Kasniūnui už nuolatinę talką.

A. Rudis daug darbo ir pastangų įdeda norėdamas praveisti Amerikos vyriausybės įvairius lietuvių projektus. Būdamas iškilus asmuo ir turėdamas pažįstamų įtakingų politikų tarpe, dažnai dalyvauja priėmimuose ir pristatymuose memorandumų ir rezoliucijų. Kaip pavyzdį parodė susirašinėjimo tik penktąją dalį (storą bylą), dėl išleidimo lietuviško ženklo. Nors tas projektas nepaėjo, bet buvo kontaktuota daug kongresmanų bei senatorių ir išpuliartintas Lietuvos vardas. Jo vadovaujama įmonė, lemiamai prisidėjo prie lietuviškų statybų: Maria HS, šv. Kryžiaus ligoninės, Nek. Pras. Mergelės Marijos bažnyčios, Jaunimo Centro ir daugelio kitų.

Nemažai laiko, energijos ir lėšų skiria ir lietuviško radijo Forumo įrengimui ir išlaikymui. Per šį radiją nemokamai yra pristatytas ne vienas lietuviškas įvykis ar projektas.

Z. Visockienė padėkojo už išsamų papasojimą ir parbrėžė, kad Rudžių šeima lietuviškiems reikalams yra atidavusi ir dabar atiduoda didelę duoklę. Ne tik patys yra aktyvūs darbuotojai ir vadovai, bet nesigaili lietuviškiems reikalams ir didelio skatiko.

Moterų Federacijos Chicago klubo pirm. Leonaitienė pagerbdama Mariją Rudienę, pakvietė vicepirm. Kerelienę prisegti puošnią gėlę.

V. Šimkus sveikino Rudžius Vilniaus krašto lietuvių s-gos ir 'Laisvosios Lietuvos' vardu ir prisegė Vilniaus jubiliejinį ženklelį.

Aktorė Z. Visockienė pristatė A. Jurgutį, kuris Rudžių pastangų dėka yra atvykęs į šį kraštą ir dabar jų globoje gyvena.

Rudžių garbei buvo sugiedota ilgiausių metų.

Popietės vadovė Z. Visockienė padėkojo visiems susirinkusiems ir pakvietė prie vaišių, kurias parūpino Moterų Federacija.

Antanas Juodvalkis

Reikia greitai reaguoti

Vakar mūsų universiteto parankinė biblioteka pagaliau savo lentynose patalpino naująją Encyclopedia Britannica laidą. Ieškojau joje Lietuvos. Deja, joje Lietuvos (t.y. LITHUANIA, kaip visose senesnėse laidose) jau nebėra! Yra tik LITHUANIAN SOVIET SOCIALISTIC REPUBLIC. Baisus yra pats straipsnis: 100-procentinė Maskvos propaganda, pagaminta vyriausiojo Kremliaus patikėtinio Vilniškėje MA-- Kazimiero Meškausko (Encikl. jo pilnas 'parašas' duodamas taip: Kazimieras Antano (IAK) Meskauskas -- net ir tai jau surusintal). Tai yra baisus rašinys -- daug blogesnis negu kai kurios Maskvos įkvėpimu angliškai parašytos brošiūrėlės. Duodama čia kiek geografijos, o likutis -- grynai sovietiškas pasigyrimas, operuojant ekonominiais - statistiniais skaičiais. Nieko apie Lietuvos istoriją, kalbą, kultūrą*, tautosaką, literatūrą, muziką, meną ir pan. Jokios bibliografijos. Tiesiog siaubas ima.

(Teisybė, yra kiek apie Lietuvos istoriją str. BALTIC STATES, HISTORY OF; šiek tiek yra apie lietuvių kalbą str. BALTIC

*) Keli sakinkai apie liet. kult., tautosaką, liter. ir meną postr. "Cultural life", bet irgi -- viskas kom. propaganda. Plg. net rašymo būdą: Chyurlionis, Zhemaytskaya Vozvyshenost, net dayny ('dainos')... Viskas čia liečia vad. Macropedia; Vad. Micropedia viskas kiek geriau.

IMMEDIATE NEEDS
for
REGISTERED NURSES
For general hospital in Southern Louisiana. Located near state university and large metropolitan area. Positions available in all areas with rapid advancement to supervisory level possible. Salary commensurate with experience & ability. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to:
Personnel Director
LAKEWOOD HOSPITAL
P. O. Box 2308
Morgan City, La. 70380
504-384-2290 Ext. 236
(79-88)

HOUSES FOR SALE

18204 Landseer, 5 room bungalow. 21,500. Near Our Lady Church.

19504 Kildeer Avenue 6 room single, only 23,900. Near Our Lady.

17612 Brasil Ave. Double 5+4. Asking 28,900. Near Our Lady.

1200 East 167 St. in Grovewood 4+4. Aluminum siding, make offer.

23166 Gay Ave. 2 bedrooms down 1 up. Aluminum siding, in Euclid, near Lake Shore Blvd.

GEORGE KNAUS Realtor
819 East 185 St.
481-9300

(78-80)

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7½% — 4 metų su \$10,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6¼% — 1 metų su \$1,000, minimum.

Member F.S.L.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

grindinį' str., taip pat ir kitus ir parašyti aiškius, motyvuotus laiškus vyr. redaktoriui, o šio laiško kopijas pasiųsti leidėjams, redaktoriams bei atitinkamų skyrių redaktoriams.

3. Gal JAV LB Kultūros Taryba (su ŠT?) galėtų sušaukti pasitarimą?

4. Visur kelti šį nešvankų dalyką -- angliškai ir lietuviškai.

5. Reikalauti kuo greičiau tą propagandinį šlamštą išmesti.

Su tikra pagarba

Antanas Klimas

P.S. Prašau atleisti, kad rašiau 'ant karštuju', bet galvojau, kad reikia skubėti.

PAREMKITE SAVO APYLINKĖS PARKUS**BALSUOKITE "YES" UŽ PASIŪLYMĄ 4**

- Apsaugokite savo Emerald Necklace. Tai yra brangu ir nepakeičiama!
- Išlaikykite iškylių vietas, takus, gamtos centrus, vandens pramogų vietas, sportavimo galimybes ir savo Park Rangers.
- Atidarykite naujas miško vietas, daugiau žalios aplinkos, natūralaus gyvenimo ir paukščių apsaugos centrus.
- Džiaukitės 18.000 akrų natūralaus grožio 365 dienas i metus.

KIEK TAI KAINUOTŲ? RATE: 0.35 OF A MILL.
MAŽIAU NEGU CENTAS I DIENĄ!

(\$20,000 vertės namo savininkams tik \$2.08 i metus).

- Visi Cuyahoga County ir Hinckley Township gyventojai gali balsuoti už THE CLEVELAND METROPOLITAN PARKS LEVY.

JŪSŲ Emerald Necklace reikalinga Jūsų paramos dabar...

VOTE FOR ISSUE 4

Friends of the Metropolitan Parks Committee
Herbert E. Strawbridge, Chairman
2030 Northern Ohio Bank Bldg. 44113

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

Mes padidinome mūsų tarnautojų skaičių dėl greitesnio siuntinių aptarnavimo.

S K U B I A I atsiųskite savo SIUNTINIUS ir mes viską atliksime.

SIUNTINIAI — DOVANOS**Į LIETUVĄ IR USSR
SENA PATIKIMA FIRMA**

Toliau aptarnauja nuolatos didėjantį klientų skaičių, tradiciniai, su virš 40 metų patyrimu.

Jei esate vienas iš tūkstančių mūsų patenkintų klientų, mes dėkojame Jums už pasitikėjimą.

Jei ne, tai prašome pasinaudoti mūsų patarnavimu ir Jūs būsite dėkingas mums.

**SIUNTINIAI PASIEKĖ MUS PASTU,
ISSIUNCIAMI TĄ PAČIĄ DIENĄ.**

Dėl paskutinio katalogo ir vėliausių patvarkymų kreipkitės į

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106;
Tel. 215-925-3455

CENTRINĖS ĮSTAIGOS NEW YORKE:

240 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10001
Tel.: (212) 725-2449

Ar į bet kurį mūsų skyrių ir atstovus:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St., WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Avenue, DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 West Broadway, AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave., BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 877 East 185th Street, 486-1836
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave., TA 5-7560
ELIZABETH, N. J. 07201, 956a Elizabeth Avenue, 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Av., 365-6350
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd., 413-0177
MIAMI, Florida 33138, 6405 Biscayne Blvd., FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55418, 2422 Central Ave. NE,

788-2545

NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow, 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd Street, 731-8577
PARMA, Ohio 44134, 5432 State Road, 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 346 Third Avenue, GR 1-3712
ROCHESTER, N. Y. 14621, 683 Hudson Avenue, BA 5-5923
NEW YORK, N. Y. 10003, 101 First Avenue, OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 — 9th Ave., LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98125, 11551 6th Place, N.E. Tel. 363-5556
SOUTH RIVER, N. J. 08882, 168 Whitehead Ave., 257-2113
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison Street, 798-3347
TRENTON, N. J. 08611, 730 Liberty Street LY 9-9162
VINELAND, N. J. 08360, Parish Hall, West Landis Ave.,

609-695-9796

**Viešėdami Chicagoje aplankykite
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA**

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKI

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

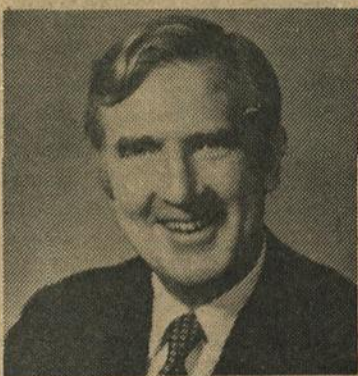
Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dr. Viktoras Čeičys skaitys medicinišką paskaitą Ohio Lietuvių Gydytojų D-jos metiniame susirinkime lapkričio 2 d. Lietuvių Namų salėje. Pradžią 6:30 val. vak.

• Balsuodami už issue 4 padėsite išlaikyti savo apylinkės parkus ir tas jums tekaunos tik centus. 20,000 dol. vertės namų savininkams tekauos per metus tik \$2.08, bet tas padės plėsti parkus ir išvystyti gerą jų apsaugą. Tad lapkričio 5 balsuokite už issue 4. (Sk.)

• John J. Gilligan, Ohio gubernatorius per savo kadenciją sukūrė vieną geriausių administracijų, pakėlė valstijos švietimo reikala, ėmėsi iniciatyvos kovoti su oro tarša, protinėm ligom, stojo už pagalbą senesnio amžiaus žmonėms. Lapkričio 5, kai Ohio piliečiai balsuos, kviečiami balsuoti už perrinkimą John J. Gilligan gubernatorium ir Richard F. Celeste, daug žadantį ateityje jauną vyrą, leit. gubernatorium. (Sk.)

• John H. Glenn, demokratų kandidatas į JAV senatą, yra pirmasis astronautas skraidęs aplink žemę. Jis yra karo laivyno narys, rizikavęs savo gyvybę pavojingose misijose II Pas. karo metu. Jis yra tautinis herojus ir įgavęs patyrimo spręsti valstybinius klausimus. Mūsų kraštas reikalingas naujų veidų, naujų balsų, tokių kaip John Glenn. Lapkričio 5 išrinkite John Glenn JAV senatorium. (Sk.)

• William J. Brown, Ohio State Attorney General, išrinktas 1970 m. buvo pats jauniausias Attorney General valstijoje. Šiandien jam 34 m. ir kandidatuoja antram terminui į šį postą. Kada jis užėmė šią vietą Columbus, rado neįtikėtiną chaosą. Per tuos keturius metus jis įvedė tvarką. Tai geriausias Attorney General. Lapkričio 5 d. balsuokite už William J. Brown. (Sk.)

Dr. D. Kesiūnaitės memorialinio pagerbimo programos atlikėjai. Iš kairės: pianistas Saulius Cibas, sol. Gina Čapkauskienė ir Tėv. dr. L. Andriekus, OFM.
J. Garlos nuotrauka

DR. DOMINIKOS KESIŪNAITĖS MEMORIALINIS PAGERBIMAS

Spalio 19 ir 20 d.d. savaitgalio stambiausias įvykis Clevelande buvo prieš 10 metų mirusios Dr. Dominikos Kesiūnaitės memorialinis pagerbimas, kurį suorganizavo ir pravedė Clevelando skautininkų draugovė ir akademikės skautės.

Šeštadienį, spalio 19 d. grupė skautininkų, skautininkų bei akademikų nuvyko į Visų Sielų kapines ir aplankė a.a. Dr. Kesiūnaitės ir kitų tose kapinėse palaidotų skautų kapus. Susikaupimą kapuose pravedė v.s. S. Gedgaudienė. Sekmadienį, spalio 20 d. Šv. Jurgio bažnyčioje buvo pamaldas už D. Kesiūnaitės vėlę. Pamokslą pasakė Tėv. dr. L. Andriekus. Giedojo Čiurlionio choras. Jų giesmės, kaip ir visada suteikė gražaus, didingo, kilnaus ir švento dvasinio džiaugsmo.

Po pietų Lietuvių namų salėje apie 200 žmonių dalyvavo minėjime-akademijoje, kurią gražiai ir iškilmingai pravedė v.s. fil. M. Švarcie-nė.

Pradžioje buvo svečio iš New Yorko Tėv. dr. L. Andriekaus, OFM, kalba apie gyvenimo prasmę. Prisiminęs velionės prasmingai nu-eitą gyvenimo kelią, dirbant ir aukojantis Lietuvos jaunuomenei, kalbėtojas pareiškė, kad esą du skirtingi dalykai: mylėti gyvenimą ir pilnai suvokti jo prasmę. Tie, kurie gyvenimą tik myli, bet jo prasmės nesu-vočia — tie esą tik šešėliai Viešpaties pasaulyje. Ir kada jų susitelkia daug — gyvenimas netenka džiaugsmo, jis tampa pamišėlių plat-forma... kaip šiais neramiais

suiručių, kriminalinių nusikaltimų, žmogaus gyvybės niekinimo laikais tai mato-me. Kalbėtojas su giedriu optimizmu randa viltį ža-dinančių faktų žmonijos var-gų kryžkeliuose ir ragina imti pavyzdį ir jungtis į bend-rą kovą su herojiškai kovo-jančia lietuvių tauta prieš bedieviškąjį komunizmą.

Meninė programos dalį at-liko solistė Gina Čapkaus-kienė ir pianistas Saulius Cibas. Pati buvusi skautė, solistė atvyko pagerbti savo buvusios draugininkės D. Kesiūnaitės atminimą. Pir-miausia girdėjome dvi religio-nio turinio giesmes — W.A. Mozarto "Tu Virginum Co-rona" ir J. Brahmsio "Ihr habt nun Traurigkeit". Drau-gė su soliste susikaupėm rimties ir apmąstymo mo-mentams. Skambiu, tyru balsu, giliu ir griaudžiu pa-maldumu skambėjo tos gies-mės. Be to, programoje bu-vo keletas dainų anglų, prancūzų, italų kalba. Bet lietuviškosios St. Gailevi-čiaus, V. Jakūbėno ir G. Gudauskienės dainos su

prasmingais Putino ir B. Brazdžionio žodžiais, o vė-liau dar pora 'bissui' padai-nuotų dainų klausytojų buvo ypatingai džiaugsmingai pri-imos. Visi seni ir nauji solistės gerbėjai žavėjosi ne-paprastu jos balso grožiu ir tyrumu, jos jautriai išgy-ventu ir klausytojams artis-tiškai perduotu dainų gro-žiu, jos nuostabia ir taip na-tūraliai ir lengvai pasiekia-ma aukščiausių gaidų tech-nika (pav., bežodinė G. Gudauskienės dainos 'Mei-lės sapnas').

Jaunas, bet jau toli pa-žengęs pianistas Saulius Cibas sukūrė visais požiū-riais tinkamą palydą — mu-zikinį foną ir tuo prisidėjo prie koncerto pasisekimo.

Baigiant aktą iš Chicagos atvykusi s. fil. B. Kožicie-nė perdavė chigagiškių aka-demikų pagarbos pareiški-mą vienai iš iškiliausių akademinio skautų sąjūdžio organizatorei ir veikėjai v.s. fil. dr. Kesiūnaitėi.

Prieš mirtį savo sutaupas dr. Kesiūnaitė paskyrė rem-ti įvairiems lietuviškiems rei-kalams. Iš to jos palikto fon-do, kurio patikėtinė ir tvar-kytoja yra v.s. S. Radzevi-čiūtė, lig šiol yra paskirta stambios sumos Putnamo lie-vačių seselių vienuolynui (įrengti pirmosios pagalbos būstinėi), Lietuvių Fondui, Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, Clevelando litua-nistinėms mokykloms ir pe-dagoginiams kursams, Skau-čių Sesių, Argentinos lietuvių misijonierėms, Pasaulio Gydytojų įsteigtam stipendijų fondui, Religinei šalpai Lietuvoje, Dirvai, Tėvynės Garsų radijo pro-gramai, tėvams pranciško-nams ir eilei kitų asmenų bei organizacijų. Tikrai pras-mingas palikimas!

Pasibaigus minėjimo pro-gramai visi minėjimo daly-viai buvo pakviesti pasisve-čiuoti ir pabendrauti prie kavutės. Vaisių paruošimui vadovavo v.s. N. Mockvie-nė ir s. J. Budrienė.

Minėjimo koordinatore — v.s. B. Juodikienė.

Skautininkų draugovei vadovauja v.s. S. Radzevi-čiūtė ir akademikų skau-čių draugovei vadovauja ps. J. Petraitytė.

Vėliau įvyko rengėjų rū-pesčiu sukvietas clevelan-diečių rašytojų, spaudos bendradarbių ir literatūros kritikų pasikalbėjimas su

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERA VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Praeitą sekmadienį, spalio 20 d., Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkui T. dr. Leonardui Andriekui lankantis Clevelande, buvo sukvietas Lietuvių Na-muose kultūrininkų pasitarimas, kuriame buvo svarstomos įvairios spaudos ir kultūrinės problemos. Sėdi iš kairės: A. Augustinavičienė, T. dr. L. Andriekus, OFM, S. Radzevičiūtė. Stovi iš kairės: J. Stempužis, V. Kavaliūnas, M. Blynas, J. Žilionis, A. Mikulskis, J. Budrienė, P. Karalius, V. Rociūnas, V. Mariūnas ir A. Rukšėnas.
J. Garlos nuotrauka

JOHN GLENN for for YOU! for OHIO! for AMERICA!

For the future of our country
elect John Glenn U. S. Senator

On Nov. 5 vote for

X JOHN GLENN

Issued by Citizens for John Glenn Committee, Wm. R. White, Treas.,
88 E. Broad Street, Columbus Ohio 43215

Lietuvių Rašytojų Draugi-jos ilgamečiu pirmininku Tėv. dr. L. Andriekum. Po-kalbi pravedė V. Kavaliū-nas. Idomiai pasisakyta apie knygų recenzijas ir kriti-kus, apie filosofijos ir kūry-bos santykį, apie pačią ra-šytojų draugiją ir 1976 m. būsimą jos 30 metų jubi-liejų. Taip pat prisiminti ir 1975 m. savo sidabrinio jubiliejaus sulauksias meno ir kultūros žurnalas 'Aidai'. Kun. L. Andriekaus rūpes-tis ir užuomina clevelandie-čiams sukelti koki nors sa-jūdį paremti 'Aidams'. Dėl jų krypties ir turinio buvo pareikšta įvairių pastabų ir pageidavimų. (pk)

• Apdraudos reikalais ge-riausius patarnavimus gau-site kreipdamiesi į Z. Obe-lenį tel. 531-2211.

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitąs mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinia apie ke-lionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkit mū-sų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

PODAROGIFTS, INC.

primina, kad

dabar pats tinkamiausias laikas siųsti
DOVANAS SAVO GIMINĖMS

į Lietuvą ir USSS Kalėdų šventėms:

MOTOCIKLUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIAMAS MAŠI-NAS, TELEVIZIJOS APARATUS, KAMERAS, SIUVA-MAS MAŠINAS, BALDUS.

Taip pat drabužius, medžiagas, kailinius, rankinius laikrodžius ir maisto produktus.

Didžiulis automobilių pasirinkimas, pavyzdžiui,

ŽIGULI VAZ 2101

ŽIGULI VAZ 2102 — Station Wagon

ŽIGULI VAZ 2103 — Naujas Modelis

MOSKVIČ 408 — IE

MOSKVIČ 412 — IE

MOSKVIČ — Station Wagon — 426, 427

ZAPOROŽEC ZAZ — 968

ZAPOROŽEC ZAZ 968-E

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, siunčianti DOVANI-NIUS CERTIFIKATUS per VNIEŠPOSYLTORGA be jo-kių tarpininkų ir t.t.

PODAROGIFTS, INC.

yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNIEŠPOSYLTORGU.

Klijentų patogumui užsakymus priima šios su mumis bendradarbiaujančios firmos:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

488 Madison Ave., New York, N. Y. 10022

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, N. Y., N. Y. 10019

arba mūsų pagrindinė kontora

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE., (tarp 28 ir 27-tos g-vės)
NEW YORK, N. Y. 10001

(212) 685-4537

